

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 9. 2020
COM(2020) 612 final

2020/0278 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších
hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ)
2018/1240 a (EÚ) 2019/817**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Odôvodnenie

V septembri 2019 predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová oznámila nový pakt o migrácii a azyle, ktorým sa stanoví komplexný prístup k vonkajším hraniciam, azylovým systémom a systémom návratu, schengenskému priestoru voľného pohybu a vonkajšiemu rozmeru.

Nový pakt o migrácii a azyle, predložený spoločne s týmto návrhom, predstavuje nový začiatok v oblasti migrácie založený na komplexnom prístupe k riadeniu migrácie. V tomto návrhu sa zavádza spoločný rámec pre riadenie azylu a migrácie na úrovni EÚ ako kľúčový príspevok ku komplexnému prístupu a jeho zámerom je podpora vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi. Nový pakt na základe všeobecných zásad solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti podporuje integrovanú tvorbu politík prostredníctvom spájania politík v oblastiach azylu, migrácie, návratu, ochrany vonkajších hraníc, boja proti prevádzkačstvu migrantov a vzťahov s kľúčovými tretími krajinami, odrážajúcich prístup na úrovni celej verejnej správy. V pakte sa uznáva, že komplexný prístup znamená aj dôraznejšie, udržateľnejšie a hmatateľnejšie vyjadrenie zásady solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti. Tieto zásady by sa preto mali uplatňovať na celé riadenie migrácie, od zabezpečenia prístupu k medzinárodnej ochrane po riešenie neregulárnej migrácie a neoprávnených pohybov.

Výzvy v oblasti riadenia migrácie súvisiace najmä so zabezpečením rýchlej identifikácie osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, alebo s účinnými návratmi (v prípade tých, ktorí nepotrebujú ochranu), by mala riešiť jednotným spôsobom EÚ ako celok. Dostupné údaje ukazujú, že príchod štátnych príslušníkov tretích krajín s jednoznačnou potrebou medzinárodnej ochrany, ako bol zaznamenaný v rokoch 2015 a 2016, čiastočne nahradili zmiešané príchody osôb. Preto je dôležité vypracovať nový účinný postup, ktorý umožní lepšie riadenie zmiešaných migračných tokov. Dôležité je najmä vytvoriť nástroj, ktorý umožní v čo najskoršej fáze identifikáciu osôb, u ktorých je nepravdepodobné, že získajú ochranu v EÚ¹. Taký nástroj by mal byť zapracovaný do postupu kontroly na vonkajších hraniciach, s rýchlym výsledkom a jasnými a spravodlivými pravidlami, a mal by umožniť zaradenie do príslušného konania (o azyle alebo konania v súlade so smernicou o návrate²). Tento nástroj by mal viesť k posilneniu synergií medzi kontrolami na vonkajších hraniciach, konaniami o azyle a návrate.

V tomto návrhu sa zavádza **preverovanie pred vstupom**, ktoré by sa malo uplatňovať na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo boli na vonkajších hraniciach vylodení po pátracej a záchrannej operácii. V návrhu sa zavádzajú jednotné pravidlá týkajúce sa konaní, ktoré sa

¹ Podiel migrantov prichádzajúcich z krajín s mierou uznaných žiadostí nižšou než 25 % sa zvýšil zo 14 % v roku 2015 na 57 % v roku 2018.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

majú vykonať v predvstupovej fáze posudzovania individuálnych potrieb štátnych príslušníkov tretích krajín, a jednotné pravidlá týkajúce sa procesu zhromažďovania relevantných informácií na určenie konaní, ktoré majú nasledovať v prípade takých osôb.

V návrhu sa vytvára aj rámec EÚ zavedením jednotných pravidiel preverovania neregulárnych migrantov zadržaných na území Únie, ktorí sa vyhli kontrolám hraníc pri vstupe do schengenského priestoru. Cieľom je prispieť k ochrane schengenského priestoru a zabezpečiť efektívne riadenie neregulárnej migrácie.

Ciele a hlavné prvky preverovania

Cieľom preverovania je prispieť k novému komplexnému prístupu k migrácii a zmiešaným tokom tým, že sa zabezpečí rýchle určenie totožnosti osôb, ale aj akýchkoľvek zdravotných a bezpečnostných rizík a že všetci štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo boli na vonkajších hraniciach vylodení po pátracej a záchranej operácii, sa rýchlo postúpia do príslušného konania.

Preverovanie by malo pozostávať najmä z týchto úkonov:

- a) predbežná kontrola zdravotného stavu a zraniteľnosti;
- b) kontrola totožnosti na základe informácií v európskych databázach;
- c) registrácia biometrických údajov (t. j. údajov o odtlačkoch prstov a údajov o podobe tváre) v príslušných databázach, pokiaľ sa v nich zatiaľ nenachádzajú, a
- d) bezpečnostná kontrola prostredníctvom vyhľadávania v príslušných vnútroštátnych databázach a databázach Únie, najmä v Schengenskom informačnom systéme (SIS), s cieľom overiť, že osoba nepredstavuje ohrozenie vnútornej bezpečnosti.

Očakáva sa, že navrhované preverovanie prinesie pridanú hodnotu pre súčasné konania na vonkajších hraniciach, a to najmä:

- vytvorením jednotných pravidiel týkajúcich sa identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú podmienky pre vstup, ako sú uvedené v Kódexe schengenských hraníc, a podrobenie týchto osôb zdravotným a bezpečnostným kontrolám na vonkajších hraniciach, čím sa zvyšuje bezpečnosť v schengenskom priestore,
- objasnením, že vstup nie je povolený štátnym príslušníkom tretích krajín, pokiaľ nemajú vstup výslovne povolený po posúdení podmienok pre vstup alebo pokiaľ členský štát nerozhodne, že v individuálnom prípade uplatní osobitné pravidlá uvedené v článku 6 ods. 5 Kódexu schengenských hraníc,
- vytvorením jednotného nástroja na nasmerovanie všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo boli na vonkajších hraniciach vylodení po pátracej a záchranej operácii, do príslušného konania: buď do konania v súlade so smernicou o návrate, alebo v prípade, že bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, do bežného konania o azyle, do zrýchleného konania, do konania o azyle na hraniciach alebo nakoniec, na premiestnenie do iného členského štátu (bez toho, aby bol dotknutý výsledok ktoréhokoľvek takého konania, alebo aby bolo také konanie nahradené),

- vytvorením rámca EÚ aj pre preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí vstúpili na územie členských štátov bez povolenia a sú zadržaní na území týchto štátov.

V návrhu sa uvádza, že základné práva dotknutých osôb by mali byť chránené pomocou nezávislého monitorovacieho mechanizmu, ktorý majú zaviesť členské štáty. Monitorovací mechanizmus by mal sledovať najmä dodržiavanie základných práv v súvislosti s preverovaním, ako aj dodržiavanie platných vnútroštátnych pravidiel v prípade zaistenia a súlad so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Okrem toho by mal zabezpečiť, aby sa sťažnosti vybavovali rýchlo a primeraným spôsobom.

Napokon, v návrhu sa uznáva úloha agentúr EÚ – Frontexu a Agentúry Európskej únie pre azyl, ktoré môžu sprevádzať a podporovať príslušné orgány pri všetkých ich úlohách týkajúcich sa preverovania. Aj Agentúre pre základné práva sa priznáva dôležitá úloha podporovať členské štáty pri v príprave nezávislého monitorovacieho mechanizmu zameraného na základné práva v súvislosti s preverovaním.

Rozsah pôsobnosti návrhu

Navrhované preverovanie by sa malo uplatňovať na vonkajších hraniciach v prípade:

- všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich vonkajšie hranice mimo hraničných priechodov, ktorým sú členské štáty podľa nariadenia Eurodac povinné odoberať odtlačky prstov, vrátane tých, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu,
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú vylodení po pátracej a záchrannej operácii, a
- štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa dostavia na hraničné priechody, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, a ktorí tam žiadajú o medzinárodnú ochranu.

Pri preverovaní je zároveň potrebné spoliehať sa a nadviazať na nástroje zavedené v rámci iných legislatívnych nástrojov, najmä tých, ktoré súvisia so systémom Eurodac³, na využívanie Schengenského informačného systému na účely návratu⁴ a konaní o azyle⁵.

Štátni príslušníci tretích krajín prekračujúci vonkajšie hranice mimo hraničných priechodov alebo vylodení po pátracej a záchrannej operácii vrátane tých, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu

³ Návrh nariadenia (EÚ) XXXX, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1860 z 28. novembra 2018 o využívaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín (Ú. v. EÚ L 312, 7.12.2018, s. 1).

⁵ Zmenený návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje smernica 2013/32/EÚ.

Podľa Kódexu schengenských hraníc⁶ sa vonkajšie hranice môžu prekročiť iba na vyznačených hraničných priechodoch⁷. Kontrola hraníc⁸ zahŕňa hraničné kontroly vykonávané na hraničných priechodoch a hraničný dozor, ktorý sa vykonáva medzi hraničnými priechodmi s cieľom zabrániť osobám, aby sa vyhýbali hraničným kontrolám, čeliť cezhraničnej kriminalite a prijímať opatrenia proti osobám, ktoré prekračujú hranicu neoprávnene. Takže štátni príslušníci tretích krajín, ktorí prekročili vonkajšie hranice nepovoleným spôsobom a nemajú právo zostať na území dotknutého členského štátu, sa musia podrobiť konaniam v súlade so smernicou o návrate⁹. V prípade, že štátny príslušník tretej krajiny požiada o medzinárodnú ochranu, musí mu byť zabezpečený prístup ku konaniu o azyle a táto osoba by sa mala postúpiť azylovým orgánom. Tieto pravidlá by sa podľa potreby mali uplatňovať aj na štátnych príslušníkov tretích krajín vylođených po pátraciach a záchranných operáciách.

Aby bol dodržaný existujúci právny rámec, najmä nariadenie Eurodac a Schengenský informačný systém na účely návratu¹⁰, ako aj smernica o konaní o azyle¹¹, povinné preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných mimo hraničných priechodov by sa malo vzťahovať na tie osoby, ktorým sú členské štáty povinné odobrať biometrické údaje v súlade s nariadením Eurodac¹².

Kódex schengenských hraníc nestanovuje žiadnu konkrétnu povinnosť týkajúcu sa kontrol zdravotného stavu štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných v rámci hraničného dozoru. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo boli na vonkajších hraniciach vylođení po pátracej a záchrannej operácii, mohli byť vystavení ohrozeniu zdravia (napríklad ak prichádzajú z vojnových zón alebo boli vystavení prenosným ochoreniam). Preto je dôležité čo možno najskôr identifikovať všetky osoby, ktoré potrebujú okamžitú starostlivosť, ako aj maloleté a zraniteľné osoby, s cieľom postúpiť ich do konania o azyle na hraniciach alebo do zrýchleného konania o azyle v súlade s kritériami uplatniteľnými na tieto konania. Aj nedávne vypuknutie pandémie COVID-19 poukazuje na potrebu kontrol zdravotného stavu s cieľom určiť osoby, u ktorých je potrebná izolácia z dôvodu ochrany verejného zdravia. Preto sú potrebné jednotné pravidlá pre predbežné kontroly zdravotného stavu, ktoré by sa uplatňovali v prípade všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu.

Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí nespĺňajú podmienky pre vstup a žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničných priechodoch

V súlade s článkom 3 Kódexu schengenských hraníc by sa kontrola hraníc mala vykonávať bez toho, aby boli dotknuté práva utečencov a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu. V Kódexe schengenských hraníc sa však nestanovujú dostatočné pokyny pre príslušníkov pohraničnej stráže v súvislosti s tým, ako zaobchádzať so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničných

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1).

⁷ Článok 5 nariadenia 2016/399.

⁸ Článok 2 nariadenia 2016/399.

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

¹⁰ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60).

¹²

priechodoch¹³, a v tejto súvislosti boli zaznamenané v jednotlivých členských štátoch rôzne postupy. V dôsledku toho štátni príslušníci tretích krajín, ktorým bol na základe žiadosti o medzinárodnú ochranu povolený vstup na územie členského štátu napriek tomu, že nespĺňajú podmienky pre vstup, môžu utiecť.

V súčasnosti navyše nie sú stanovené žiadne pravidlá pre kontroly zdravotného stavu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú v tejto situácii. Preto je potrebné stanoviť doplňujúce pravidlá na hladké prepojenie kontroly vonkajších hraníc s príslušnými následnými konaniami podľa *acquis* v oblasti azylu alebo návratu.

Je takisto potrebné objasniť, že počas preverovania, to znamená počas kontrol zameraných na určenie vhodného následného postupu, by dotknutým štátnym príslušníkom tretích krajín nemalo byť udelené povolenie vstúpiť na územie členských štátov. Toto pravidlo by sa malo uplatňovať na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín podrobených preverovaniu na vonkajších hraniciach.

Záruky vyplývajúce z uplatniteľných postupov a uplatniteľnosti premiestnenia

Všetci štátni príslušníci tretích krajín podrobení preverovaniu, ak požiadajú o medzinárodnú ochranu pri zadržení alebo počas kontroly hraníc na hraničnom priechode, prípadne počas preverovania, by sa mali považovať za žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Články 26 a 27 nariadenia XXXX [nariadenie o konaní o azyle (APR)], ako aj právne účinky súvisiace so smernicou XXXX [smernica o podmienkach prijímania] by sa však mali uplatňovať až po ukončení preverovania.

Podobne aj konania zavedené v smernici o návrate by sa mali začať uplatňovať voči osobám, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, až po ukončení preverovania.

Po preverovaní by mohlo nasledovať premiestnenie v rámci mechanizmu solidarity zavedeného v nariadení (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o riadení azylu a migrácie], ak členský štát dobrovoľne prispieva k solidarite, alebo žiadatelia o medzinárodnú ochranu nie sú podrobení konaniu na hraniciach podľa nariadenia (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o konaní o azyle], prípadne v rámci mechanizmu na riešenie krízových situácií zavedeného v nariadení (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o riešení krízových situácií].

Všeobecná výnimka

Preverovanie sa nemá uplatňovať v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí spĺňajú podmienky pre vstup stanovené v článku 6 nariadenia 2016/399 (Kódex schengenských hraníc). Ak sa počas preverovania preukáže, že dotknutí štátni príslušníci tretích krajín spĺňajú uvedené podmienky, preverovanie by sa malo okamžite ukončiť a štátnemu príslušníkovi tretej krajiny by sa mal povoliť vstup na územie členského štátu. To neovplyvňuje možnosť uplatniť sankcie za prekročenie vonkajších hraníc bez povolenia, ako sa uvádza v článku 5 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc.

Preverovanie by sa podobne nemalo uplatňovať v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, voči ktorým členský štát môže alebo je povinný uplatniť výnimku týkajúcu sa podmienok pre vstup. Úplný zoznam takýchto prípadov je uvedený v článku 6 ods. 5 Kódexu schengenských hraníc a zahŕňa prípady štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na pobyt alebo víza na dlhodobý pobyt od iného členského štátu a ktorým sa povolí vstup na územie na účely tranzitu, alebo štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým členský štát

¹³ Štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí nežiadajú o medzinárodnú ochranu a nespĺňajú podmienky pre vstup ani sa na nich nevzťahujú výnimky stanovené v článku 6 ods. 5 Kódexu schengenských hraníc, by mal byť vstup odopretý v súlade s článkom 14 nariadenia 2016/399 (Kódex schengenských hraníc).

individuálnym rozhodnutím povolil vstup na svoje územie z humanitárnych dôvodov (napríklad na účely lekárskeho ošetrovania). Ak však členský štát zastáva názor, že osoby, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, by mohli využiť individuálne rozhodnutie o povolení na vstup, ako je uvedené v článku 6 ods. 5 písm. c), také osoby by sa mali podrobiť preverovaniu a povolenie na vstup by malo byť pozastavené, kým nebude známy výsledok príslušného konania o poskytnutí medzinárodnej ochrany.

Štátni príslušníci tretích krajín zadržaní na území členského štátu

Štátni príslušníci tretích krajín zadržaní políciou alebo inými príslušnými orgánmi na území členského štátu a nespĺňajúci podmienky vstupu a pobytu, sa musia podrobiť konaniam o návrate v súlade so smernicou o návrate, pokiaľ nepožiadajú o medzinárodnú ochranu. Ak o ochranu požiadajú, ich žiadosť by sa mala preskúmať alebo by im malo byť udelené povolenie alebo právo zdržiavať sa v dotknutom členskom štáte.

S cieľom lepšej ochrany schengenského priestoru a zabezpečenia vhodného riadenia neregulárnej migrácie by členské štáty mali mať aj povinnosť podrobiť tieto osoby preverovaniu. Táto povinnosť by sa však nemala uplatňovať v prípade osôb, ktoré prekročili dĺžku oprávneného pobytu (štátni príslušníci tretích krajín, ktorí prekročili dĺžku oprávneného pobytu povoleného na základe ich víz, ak napríklad zostali v členských štátoch na dlhšie obdobie než 90 dní zo 180-denného obdobia, alebo sa tam zdržiavali počas obdobia dlhšieho, než umožňuje povolenie na pobyt alebo dlhodobé vízum, ktorého sú držiteľmi), pretože osoby v tejto situácii boli podrobené hraničným kontrolám pri príchode.

Preverovanie osôb zadržaných na území členského štátu (pri dodržaní uvedeného obmedzenia) by malo kompenzovať skutočnosť, že takým osobám sa pravdepodobne podarilo vyhnúť hraničným kontrolám pri vstupe do Európskej únie a schengenského priestoru. Zahnutím týchto prípadov do rozsahu pôsobnosti navrhovaného nariadenia sa zabezpečuje, aby aj toto preverovanie prebiehalo podľa jednotných pravidiel a noriem.

Podnetom na preverovanie v takých prípadoch by mal byť chýbajúci odtlačok vstupnej pečiatky v cestovnom doklade alebo úplne chýbajúci cestovný doklad, a teda neschopnosť hodnoverne preukázať, že daná osoba prekročila vonkajšie hranice zákonným spôsobom. Začiatok prevádzky systému vstup/výstup v roku 2022 bude znamenať nahradenie odtlačkov pečiatky spoľahlivejšími záznamami v elektronickom systéme, ktoré budú dostupné aj orgánom presadzovania práva, čo zabezpečí väčšiu istotu, pokiaľ ide o legálny vstup štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

V návrhu sa riešia výzvy súvisiace s ochranou vonkajších hraníc a predchádzaním neoprávnenému pohybu v priestore bez kontrol na vnútorných hraniciach. Preverovanie dopĺňa pravidlá týkajúce sa kontroly vonkajších hraníc, ako sú stanovené v nariadení 2016/399 (Kódex schengenských hraníc). Dopĺňa najmä povinnosti členských štátov vyplývajúce z článkov 3 a 13 kódexu, pokiaľ ide o povinnosť predchádzať neoprávnenému vstupu, ako aj povinnosť vykonávať kontroly hraníc bez toho, aby boli dotknuté práva utečencov a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu. Návrh odráža aj skutočnosť, že pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných na území členského štátu, v prípade chýbajúceho odtlačku pečiatky v cestovnom doklade (alebo, po začiatku prevádzky systému vstup/výstup v roku 2022, v prípade chýbajúceho záznamu v elektronickom systéme, ktorý bude dostupný aj orgánom presadzovania práva), predpokladá sa neplnenie podmienok vstupu.

Návrh odráža nedávny vývoj v schengenskom *acquis*, najmä zavedenie systému vstup/výstup¹⁴ naplánované na rok 2022. Zohľadňuje sa v ňom aj rámec pre interoperabilitu stanovený v nariadeniach (EÚ) 2019/817¹⁵ a (EÚ) 2019/818¹⁶. Potrebne zmeny v právnych aktoch, na základe ktorých sa zavádzajú konkrétne databázy, ako napríklad systém vstup/výstup (EES), Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), vízový informačný systém (VIS), sa obmedzujú na poskytnutie prístupových práv povereným orgánom v súvislosti s preverovaním.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je jedným z legislatívnych stavebných prvkov nového paktu o migrácii a azyle a poskytuje dodatočný prvok riadenia migrácie v plnom súlade s návrhmi nariadenia o riadení azylu a migrácie, nariadenia o konaní o azyle, nariadenia, ktorým sa riešia krízové situácie, a zmeneného návrhu prepracovaného znenia nariadenia Eurodac.

Spoločne s uvedenými návrhmi má tento návrh za cieľ prispieť ku komplexnému prístupu k migrácii zavedením hladkého prepojenia medzi všetkými fázami migračného procesu, od príchodu, cez spracovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu až po prípadný návrat. Malo by to sprevádzať plné rešpektovanie základných práv. Na tento účel sa navrhuje zabezpečiť, aby každý členský štát zaviedol nezávislý monitorovací mechanizmus s cieľom zabezpečiť, aby sa v súvislosti s preverovaním dodržiavali základné práva a aby sa akékoľvek obvinenia z porušovania základných práv riadne vyšetrili.

Monitorovací mechanizmus pre preverovanie by mal byť súčasťou správy a monitorovania migračnej situácie podľa nového nariadenia o riadení azylu a migrácie. Členské štáty by mali výsledky svojho vnútroštátneho monitorovacieho mechanizmu podľa tohto nariadenia začleniť do svojich vnútroštátnych stratégií podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie.

Týmto návrhom sa neovplyvňujú existujúce konania v oblasti azylu a návratu, ani sa neobmedzuje uplatňovanie individuálnych práv, ale iba sa lepšie organizuje predvstupová fáza, aby sa uľahčilo lepšie využívanie týchto konaní.

Pred koncom preverovania by mali byť o štátnych príslušníkoch tretích krajín informované príslušné orgány, ktoré by s využitím informácií získaných počas preverovania a uvedených v informačnom formulári mali prijať relevantné rozhodnutia.

Informácie získané počas preverovania by preto mali pomôcť pri efektívnejšom plnení účelu príslušných konaní. Pomôcť by mali najmä príslušným azylovým orgánom pri určovaní tých žiadateľov o azyl, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti konania na hraniciach, v súlade s navrhovanými zmenami nariadenia o konaní o azyle. Pomôcť by mali aj v boji proti prevádzkačstvu a pri zlepšovaní kontrol hraníc vďaka lepšiemu prehľadu o migračných tokoch.

Biometrické údaje uvedené v nariadení XXXX [nariadenie Eurodac], ktoré sa získajú počas preverovania, spolu s údajmi uvedenými v článkoch [12, 13, 14 a 14a] daného nariadenia, by sa mali preniesť do systému Eurodac, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sú členské štáty povinné odobrať odtlačky prstov. Požiadavkou na získavanie a prenos údajov

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226 z 30. novembra 2017, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup na zaznamenávanie údajov o vstupe a výstupe štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich vonkajšie hranice členských štátov a o odopretí ich vstupu a stanovujú podmienky prístupu do systému vstup/výstup na účely presadzovania práva (Ú. v. EÚ L 327, 9.12.2017, s. 20).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti hraníc a víz (Ú. v. EÚ L 135 22.5.2019, s. 27).

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti policajnej a justičnej spolupráce, azylu a migrácie (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 85).

počas preverovania sa v tomto nariadení časovo špecifikujú, a teda potvrdzujú povinnosti týkajúce sa odoberania odtlačkov prstov a registrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Preverovanie uľahčí aj kontrolu ďalších rozsiahlych informačných systémov, ako je Schengenský informačný systém, na účely návratu.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh je založený na ustanovení článku 77 ods. 2 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktoré sa týka tvorby politiky s cieľom zabezpečiť kontroly osôb a účinné monitorovanie prekračovania vonkajších hraníc.

Pokiaľ ide o zmeny nariadení, na základe ktorých sa zavádzajú rôzne databázy (VIS, EES, ETIAS), a nariadenia, ktorým sa zavádza interoperabilita, návrh je založený aj na ustanovení článku 77 ods. 2 písm. d) ZFEÚ, ktoré sa týka tvorby politiky s cieľom zabezpečiť všetky opatrenia potrebné na postupné vybudovanie integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Činnosť v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti patrí do oblasti spoločných právomocí EÚ a členských štátov v súlade s článkom 4 ods. 2 ZFEÚ. Zásada subsidiarity je preto uplatniteľná na základe článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii: Únia koná len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť na ústrednej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Ciele tohto návrhu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale je možné ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Dôvodom je, že ide o kontroly osôb na vonkajších hraniciach a efektívne monitorovanie prekračovania týchto hraníc. Ako je vysvetlené v odôvodnení 6 Kódexu schengenských hraníc *„Kontrola hraníc je nielen v záujme členského štátu, na ktorého hraniciach sa vykonáva, ale všetkých členských štátov, ktoré zrušili kontrolu hraníc na vnútorných hraniciach. Kontrola hraníc by mala pomáhať v boji proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi a zabrániť akémukoľvek ohrozeniu vnútornej bezpečnosti, verejného poriadku, verejného zdravia a medzinárodných vzťahov členských štátov“*.

Navrhované opatrenia dopĺňajú existujúce pravidlá týkajúce sa kontroly na vonkajších hraniciach stanovené v Kódexe schengenských hraníc a ďalšie opatrenia prijaté podľa článku 77 ods. 2 písm. b) ZFEÚ. Navrhované opatrenia zlepšia prehľad príslušných orgánov o tom, kto prekračuje vonkajšie hranice, a prispievajú k efektívnejšiemu určovaniu konania, ktoré sa má uplatniť v prípade dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín, a tým pomôžu chrániť územie bez kontrol na vnútorných hraniciach. Únia preto môže prijať navrhované opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity.

• Proporcionalita

Návrh je primeraný stanoveným cieľom.

Návrh je reakciou na zistené nedostatky v riadení zmiešaných tokov štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo boli na vonkajších hraniciach vylodení po pátracej a záchrannej operácii, vrátane štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu.

Návrh zavádza povinnosť kontrolovať biometrické údaje dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci spoločnej databázy údajov o totožnosti (CIR) zavedenej na základe nariadenia o interoperabilite, ktorá obsahuje všetky údaje o totožnosti osôb zaznamenané v rozsiahlych informačných systémoch v oblasti migrácie, bezpečnosti a spravodlivosti. Táto povinnosť je koncipovaná tak, že sprístupnené sú iba tie údaje, ktoré sú nevyhnutne potrebné na určenie totožnosti štátnych príslušníkov tretích krajín (sprístupnené údaje sú podobné údajom v cestovnom doklade), a že nedôjde k duplicitě ani k novému získavaniu údajov, ktoré sú v rozsiahlom informačnom systéme.

Pri bezpečnostných kontrolách by sa mali využívať relevantné európske informačné systémy a tieto kontroly by sa v čo najväčšej miere mali vykonávať na základe biometrických údajov s cieľom minimalizovať riziko chybnéj identifikácie.

Cieľom návrhu je budovanie synergických účinkov medzi rôznymi konaniami a fázami riadenia migrantov a žiadateľov o azyl. Napríklad počas preverovania sa bude musieť zohľadňovať každé prípadné predchádzajúce získavanie údajov z príslušných databáz, najmä zo Schengenského informačného systému. Je to osobitne dôležité v prípade osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničnom priechode a ktorých údaje sa už mali získavať z databáz pri hraničných kontrolách.

Očakáva sa, že získavanie potrebných a komplexných informácií o dotknutých štátnych príslušníkoch tretích krajín prispeje k urýchleniu konania o azyle do konca preverovania.

Podobne aj navrhované jednotné pravidlá týkajúce sa kontrol zdravotného stavu a identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín s rizikom zraniteľnosti na vonkajších hraniciach sú obmedzené na skutočnosti absolútne nevyhnutné pre splnenie cieľa návrhu, t.j. identifikovať štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí potrebujú okamžitú starostlivosť alebo si vyžadujú izoláciu z dôvodu ochrany verejného zdravia, ako aj osoby s rizikom zraniteľnosti alebo osobitnými potrebami pri prijímaní alebo procesnými potrebami a zabezpečiť im primeranú podporu. V návrhu sa vyžaduje aj úprava poskytovania informácií týkajúcich sa preverovania v súlade s potrebami maloletých osôb a zabezpečenie prítomnosti pracovníkov odborne pripravených a kvalifikovaných na zaobchádzanie s maloletými osobami.

V návrhu sa objasňuje, že počas preverovania na vonkajšej hranici by dotknutým štátnym príslušníkom tretích krajín nemalo byť udelené povolenie vstúpiť na územie členského štátu. Očakáva sa, že to pomôže pri riešení osobitných prípadov, keď počas hraničných kontrol dotknuté osoby vyjadria úmysel požiadať o medzinárodnú ochranu, ale potom to nevykonajú, alebo to vykonajú až neskôr v inom členskom štáte. Pravidlo, že dotknutej osobe sa neudeľuje povolenie na vstup počas preverovania, odráža povinnosť pohraničnej stráže zabezpečiť, aby štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí nespĺňajú podmienky pre vstup, nebolo povolenie na vstup udelené. Rozhodnutie o situáciách, v ktorých je počas preverovania potrebné zaistenie, a o príslušných postupoch je záležitosťou vnútroštátneho práva.

V návrhu sa ďalej umožňuje uplatnenie preverovania v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na území členských štátov bez náznaku, že prekročili vonkajšie hranice a vstúpili na územie členských štátov povoleným spôsobom. Netýka sa to osôb, ktoré prekročili dĺžku oprávneného pobytu, ako sú držiteľia krátkodobých víz, ktorí sa na danom území zdržiavajú dlhšie než tri mesiace, ani osôb s povolením na pobyt, ktoré sa tam zdržiavajú aj po uplynutí jeho platnosti. Tieto osoby boli podrobené hraničným kontrolám pri príchode do schengenského priestoru a ich neoprávnené zdržiavanie sa na danom území nesúvisí so spôsobom, ako na toto územie vstúpili, ale vyplýva zo skutočnosti, že neopustili toto územie v stanovenom čase.

- **Výber nástroja**

V návrhu sa dopĺňajú a konkretizujú jednotné pravidlá kontroly vonkajších hraníc, ktoré obsahuje nariadenie o Kódexe schengenských hraníc, požiadavkou na členské štáty, aby v uvedených troch druhoch situácií boli štátni príslušníci tretích krajín podrobení preverovaniu pozostávajúcemu z kontroly totožnosti, bezpečnostnej kontroly a v prípade potreby kontroly zdravotného stavu, s cieľom umožniť orgánom, aby tieto osoby postúpili do príslušného konania týkajúceho sa azylu alebo návratu. Tieto kontroly by sa mali vykonávať podľa jednotných noriem, aby takto prispeli k bezpečnosti schengenského priestoru a účinnosti azylovej a migračnej politiky Únie. Na stanovenie týchto noriem sú potrebné priamo uplatniteľné ustanovenia. Z toho vyplýva, že nariadenie je vhodný nástroj na organizovanie tohto preverovania.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia vykonáva tvorbu politík založenú na faktoch a odkazuje na samostatný dokument (XXX), v ktorom sú podrobne uvedené údaje a prvky podporujúce navrhovaný prístup k rôznym výzvam zisteným od roku 2016 s cieľom dokončiť reformu spoločného európskeho azylového systému (CEAS). Údaje a informácie uvedené v danom dokumente sú relevantné aj pre návrh, ktorým sa zavádza preverovanie ako súčasť plynulého procesu pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí pri prekročení vonkajších hraníc schengenského priestoru nespĺňajú podmienky pre vstup.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia uskutočnila pri viacerých príležitostiach konzultácie s členskými štátmi, Európskym parlamentom a so zainteresovanými stranami, aby získala ich názory na budúci pakt o migrácii a azyle. Počas rumunského, fínskeho a chorvátskeho predsedníctva sa súbežne uskutočnili strategické a technické výmeny názorov na budúcnosť rôznych aspektov migračnej politiky vrátane otázok azylu, návratu, ako aj vzťahov s tretími krajinami v oblasti readmisie a reintegrácie. Pri týchto konzultáciách sa preukázala podpora pre nový začiatok európskej azylovej a migračnej politiky zameraný na naliehavé riešenie nedostatkov v systéme CEAS, zvýšenie účinnosti systému návratu, zlepšenie štruktúry a vybavenia našich vzťahov s tretími krajinami v oblasti readmisie a zabezpečenie udržateľnej reintegrácie vracajúcich sa migrantov.

Pred oznámením nového paktu o migrácii a azyle sa Komisia zapojila do priebežných diskusií s Európskym parlamentom, ktoré zdôraznili najmä potrebu zabezpečiť plné dodržiavanie základných práv. Podpredseda Komisie Margaritis Schinas a komisárka Ylva Johanssonová takisto viedli konzultácie so všetkými členskými štátmi počas prvých 100 dní v úrade a dvojstranné následné konzultácie so všetkými členskými štátmi. Členské štáty vyjadrili potrebu jednoty, postupného pokroku pri riešení nedostatkov súčasného systému, potrebu nového systému spravodlivého rozdelenia zodpovednosti, ku ktorému môžu prispieť všetky členské štáty, silnej ochrany hraníc, dôležitosť vonkajšieho rozmeru migrácie a zlepšeného systému návratov. Väčšina členských štátov vyjadrila svoj záujem o zavedenie prehľadných a efektívnych konaní na vonkajších hraniciach, najmä s cieľom predchádzať neoprávneným pohybom a uľahčovať návraty. Niektoré členské štáty však zdôraznili, že sa tým nesmie vytvárať žiadna zbytočná administratívna záťaž.

Komisárka Ylva Johanssonová rovnako pri viacerých príležitostiach viedla cielené konzultácie s medzinárodnými organizáciami, organizáciami občianskej spoločnosti, príslušnými miestnymi mimovládnymi organizáciami v členských štátoch, sociálnymi a hospodárskymi partnermi.

Komisia vzala do úvahy mnohé odporúčania vnútroštátnych a miestnych orgánov¹⁷, mimovládnych a medzinárodných organizácií, ako je napríklad Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR)¹⁸ a Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)¹⁹, ako aj odborných a akademických obcí, týkajúce sa spôsobu naplánovania nového začiatku a riešenia súčasných výziev v oblasti migrácie v súlade normami v oblasti ľudských práv. Komisia vzala do úvahy aj príspevky a štúdie Európskej migračnej siete²⁰, ktoré vznikli z jej vlastného podnetu, pričom za posledné roky takto vzniklo niekoľko špecializovaných štúdií a prieskumov *ad hoc*.

- **Základné práva**

Návrh rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v týchto aktoch:

- Charta základných práv Európskej únie,
- povinnosti prameniace z medzinárodného práva, najmä zo Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov,
- Európsky Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a
- Dohovor Organizácie Spojených národov proti mučeniu.

Preverovanie sa vykonáva pri plnom rešpektovaní základných práv, ako sú zakotvené v charte, vrátane

- práva na ľudskú dôstojnosť (článok 1),
- zákazu mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu (článok 4),
- práva na azyl (článok 18),
- ochrany v prípade vysťahovania, vyhostenia alebo extradície (článok 19),
- zásady nediskriminácie (článok 21) a
- vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia (článok 35).

Od členských štátov sa vyžaduje, aby zaviedli nezávislý monitorovací mechanizmus s cieľom zabezpečiť, že v súvislosti s preverovaním sa dodržiavajú ustanovenia Charty základných práv a ďalšie povinnosti stanovené EÚ a medzinárodným spoločenstvom, vrátane skutočnosti, že bude musieť byť vždy poskytnutý prístup ku konaniam. Tento monitorovací mechanizmus by mal byť zameraný najmä na rešpektovanie základných práv vždy počas preverovania, ako aj na dodržiavanie platných vnútroštátnych pravidiel v prípade zaistenia. Agentúra pre

¹⁷ Napríklad Berlínsky akčný plán pre novú európsku azylovú politiku, 25. novembra 2019, podpísaný 33 organizáciami a obcami.

¹⁸ Odporúčania UNHCR týkajúce sa paktu o migrácii a azyle navrhovaného Európskou komisiou, január 2020.

¹⁹ Odporúčania IOM týkajúce sa nového paktu Európskej únie o migrácii a azyle, február 2020.

²⁰ Všetky štúdie a správy Európskej migračnej siete sú dostupné na adrese: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en.

základné práva by mala vypracovať všeobecné usmernenie o spôsobe zavedenia tohto mechanizmu a o jeho nezávislom fungovaní. Okrem toho môže na žiadosť členského štátu pomôcť príslušným vnútroštátnym orgánom pri vybudovaní vnútroštátneho monitorovacieho mechanizmu, najmä pokiaľ ide o stanovenie záruk jeho nezávislosti, ako aj o zavedenie metodiky monitorovania a opatrení týkajúcich sa odbornej prípravy. Členské štáty by takisto mali zabezpečiť, aby ich vnútroštátne právo umožňovalo vyšetrovanie obvinení z porušovania základných práv počas preverovania vrátane zabezpečenia, že sťažnosti sa budú riešiť rýchlo a primeraným spôsobom.

V tomto návrhu sa plne zohľadňujú práva dieťaťa a osobitné potreby zraniteľných osôb prostredníctvom zabezpečenia včasnej a primeranej pomoci v súvislosti s ich fyzickým a duševným zdravím. V prípade maloletých osôb poskytuje pomoc personál odborne pripravený a kvalifikovaný na prácu s maloletými osobami, pričom sa informujú orgány na ochranu detí.

Návrh ovplyvňuje právo na ochranu osobných údajov (článok 8 charty) tromi spôsobmi, ktoré sú však absolútne nevyhnutné a primerané na dosiahnutie sledovaných cieľov zvýšenia bezpečnosti schengenského priestoru a zabezpečenia hladkého procesu postúpenia štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach a nespĺňajú podmienky pre vstup, do príslušných konaní týkajúcich sa azylu alebo návratu.

Po prvé, kontrola cestovných dokladov, spracovanie biometrických údajov a vstup do databáz v súvislosti s kontrolou totožnosti a bezpečnostnou kontrolou predstavujú formy spracovania osobných údajov, ktoré sú podstatné pri zisťovaní, kto je osoba, ktorá chce alebo sa pokúša prekročiť vonkajšiu hranicu, a či táto osoba predstavuje bezpečnostné riziko pre členské štáty. Tieto formy spracovania osobných údajov už umožňuje Kódex schengenských hraníc. V tomto nariadení sú uvedené formy špecifikované pre tri súbory konkrétnych situácií, v ktorých sa štátni príslušníci tretích krajín nachádzajú na vonkajších hraniciach a nespĺňajú podmienky pre vstup a v ktorých sa preverovanie považuje za potrebné na zvýšenie bezpečnosti schengenského priestoru a zabezpečenie hladkého procesu postúpenia dotknutých osôb do príslušných konaní týkajúcich sa azylu alebo návratu.

Po druhé, informačný formulár vyplnený pred koncom preverovania obsahuje informácie, ktoré sú potrebné, aby umožnili orgánom členských štátov postúpiť dotknuté osoby do príslušného konania. Vyplnenie a čítanie informačného formulára orgánmi tak predstavuje formy spracovania osobných údajov, ktoré sú podstatné pri zaraďovaní štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach a nespĺňajú podmienky pre vstup, do príslušných konaní týkajúcich sa azylu alebo návratu.

Po tretie, časová špecifikácia povinností členských štátov pri získavaní a prenose osobných údajov dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín podľa nariadenia Eurodac neznamená žiadne dodatočné spracovávanie osobných údajov. Presnejšie stanovuje povinnosť členských štátov, aby toto spracovanie, ktoré sú povinné urobiť podľa nariadenia Eurodac, vykonali počas preverovania.

Keďže preverovanie ako také je len fázou zhromažďovania informácií, ktorá predlžuje alebo dopĺňa kontroly na hraničnom priechode na vonkajších hraniciach a ktorá nepredstavuje žiadne rozhodnutie ovplyvňujúce práva dotknutej osoby, nepredpokladá sa žiadne súdne preskúmanie týkajúce sa výsledku preverovania. Keď sa preverovanie skončí, osoba, ktorá bola preverovaniu podrobená, sa podrobí konaniu o návrate alebo azyle, v rámci ktorého sa prijímajú rozhodnutia, ktoré môžu byť predložené na súdne preskúmanie, alebo dostane

rozhodnutie o odopretí vstupu, ktoré takisto môže byť napadnuté pred súdnym orgánom. Preverovanie by malo trvať čo najkratšie a maximálna dĺžka trvania by sa mala dosiahnuť iba vo výnimočných, zložitých prípadoch alebo v situáciách, keď sa preverovanie má vykonať u mnohých osôb v tom istom čase. Ak sa v prípade určitej osoby dosiahne maximálna lehota trvania 5 dní, vo výnimočných prípadoch 10 dní, preverovanie by sa malo okamžite ukončiť a hneď by sa v prípade tejto osoby malo začať konanie vedúce k rozhodnutiu, ktoré môže byť súdne preskúmané.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Navrhované nariadenie má vplyv na rozpočet EÚ.

Celkové finančné zdroje potrebné na podporu vykonávania tohto návrhu na obdobie 2021 – 2027 sa odhadujú na sumu 417,626 milióna EUR. Finančnú podporu si budú potenciálne vyžadovať najmä tieto prvky preverovania:

- infraštruktúra na preverovanie: vytváranie nových a používanie/modernizácia existujúcich priestorov na hraničných priechodoch, v záchytných centrách atď.,
- prístup k príslušným databázam v nových lokalitách,
- prijímanie ďalších pracovníkov na vykonávanie preverovania,
- odborná príprava príslušníkov pohraničnej stráže a ďalších pracovníkov na vykonávanie preverovania,
- prijímanie zdravotníckych pracovníkov,
- zdravotnícke vybavenie a priestory na vykonávanie predbežných kontrol zdravotného stavu v prípade potreby,
- zavedenie nezávislého monitorovacieho mechanizmu zameraného na základné práva počas preverovania.

Náklady súvisiace s týmito novými úlohami sa môžu pokryť zo zdrojov dostupných členským štátom v rámci nového viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.

V kontexte tohto legislatívneho návrhu sa nevyžadujú žiadne dodatočné finančné ani ľudské zdroje.

Podrobnejšie informácie o tejto otázke sa nachádzajú v legislatívnom finančnom výkaze, ktorý je priložený k tomuto návrhu.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

V článku 1 sa vysvetľuje predmet nariadenia. Uvádza sa, že nariadenie sa uplatňuje na vonkajších hraniciach a na území členských štátov, ak nič nenasvedčuje tomu, že štátni príslušníci tretích krajín boli podrobení kontrolám na vonkajšej hranici.

V článku 2 je uvedené vymedzenie pojmov používaných v súvislosti s preverovaním.

V článku 3 sa stanovuje osobný rozsah pôsobnosti určením, na ktorých štátnych príslušníkov tretích krajín by sa mala vzťahovať povinnosť podrobiť sa preverovaniu na vonkajších hraniciach, pričom sú to: štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na vonkajších hraniciach, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, a ktorým sú členské štáty povinné odoberať odtlačky prstov podľa nariadenia Eurodac, osoby vylodené na území členských štátov po

pátracej a záchranej operácii a štátni príslušníci tretích krajín, ktorí na hraničnom priechode žiadajú o medzinárodnú ochranu.

Preverovanie sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú povolený vstup na základe výnimiek stanovených v článku 6 ods. 5 Kódexu schengenských hraníc (držitelia povolení na pobyt alebo víz na dlhodobý pobyt na účely tranzitu, štátni príslušníci tretích krajín, od ktorých sa vyžadujú víza, v prípade, že víza sa udelia na hranici, a osoby, ktorým členský štát povolil vstup na základe individuálneho rozhodnutia z humanitárnych dôvodov, z dôvodov štátneho záujmu alebo z dôvodu medzinárodných záväzkov, s výnimkou osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu a mali by byť nasmerované do preverovania).

V článku 4 sa stanovuje, že štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu na vonkajších hraniciach, nemajú počas preverovania povolený vstup na územie. Stanovuje sa v ňom aj to, že preverovanie sa končí v okamihu, keď sa ukáže, že štátny príslušník tretej krajiny spĺňa podmienky pre vstup. Nie je tým dotknuté možné uplatnenie sankcií v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajších hraníc bez povolenia, v súlade s platnými pravidlami stanovenými v Kódexe schengenských hraníc.

V článku 5 sa uvádza, že členské štáty uplatňujú preverovanie aj v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín zadržaných na území členského štátu, ak existujú náznaky, že sa pri vstupe vyhli hraničným kontrolám na vonkajších hraniciach.

V článku 6 sú stanovené pravidlá týkajúce sa miesta a trvania preverovania. Miesto je na vonkajších hraniciach s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 5. Navrhované obdobie trvania postupu preverovania je päť dní, pokiaľ dotknutá osoba nebola zadržávaná na hranici už 72 hodín, ako sa uvádza v článku 14 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 (nariadenie Eurodac), v súvislosti s nepovoleným prekročením vonkajšej hranice. V takom prípade by obdobie preverovania nemalo prekročiť 2 dni. V prípade osôb zadržaných v rámci územia by obdobie preverovania nemalo prekročiť tri dni. V článku sú zároveň vymenované všetky prvky preverovania a uvádza sa v ňom aj možnosť, aby členským štátom pri preverovaní pomáhali príslušné agentúry EÚ v rámci ich osobitných mandátov. Uvádza sa tam aj potreba, aby členské štáty v prípadoch zraniteľných alebo maloletých osôb zapojili orgány na ochranu detí a vnútroštátnych spravodajcov pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi.

V článku 7 sa stanovuje povinnosť každého členského štátu zaviesť nezávislý monitorovací mechanizmus pre oblasť základných práv a je v ňom vymedzená úloha Agentúry pre základné práva v tomto procese.

V článku 8 sú uvedené informácie, ktoré je potrebné poskytnúť dotknutým štátnym príslušníkom tretích krajín počas preverovania, a zároveň sa zdôrazňuje potreba zabezpečiť dodržiavanie určitých noriem v tejto súvislosti, aby boli informácie poskytované štátnym príslušníkom tretích krajín primeraným spôsobom, najmä pokiaľ ide o deti.

V článku 9 sú stanovené pravidlá týkajúce sa kontrol zdravotného stavu a identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín s rizikom zraniteľnosti a s osobitnými potrebami pri prijímaní alebo v rámci konania na vonkajších hraniciach.

V článku 10 sú uvedené osobitné pravidlá týkajúce sa identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín prostredníctvom spoločnej databázy údajov o totožnosti (CIR), ktorá bola zavedená na základe nariadenia o interoperabilite. Vstup do databázy CIR umožňuje naraz sa zoznámiť s údajmi o totožnosti uloženými v databázach EES, VIS, ETIAS, Eurodac a ECRIS-TCN, a to rýchlo a spoľahlivo, so zabezpečením maximálnej ochrany údajov a s vyhýbaním sa zbytočnému spracovávaní alebo duplicitne údajov.

V článku 11 sú uvedené konkrétne pravidlá týkajúce sa bezpečnostných kontrol. Od príslušných orgánov sa vyžaduje, aby používali databázy EES, ETIAS, VIS, ECRIS-TCN

a databázu Interpolu pre cestovné doklady súvisiace s obežníkmi (TDAWN) s cieľom overiť si, či štátni príslušníci tretích krajín nepredstavujú bezpečnostnú hrozbu. Všetky také kontroly by sa v čo najväčšej miere mali vykonávať na základe biometrických údajov s cieľom minimalizovať riziko chybnéj identifikácie a výsledky vyhľadávania by sa mali obmedziť iba na spoľahlivé údaje.

Článkom 12 sa dopĺňa článok 11 a uvádzajú sa v ňom konkrétne pravidlá pre bezpečnostné kontroly.

V článku 13 sa nachádza informačný formulár, ktorý by príslušné orgány mali vyplniť pred ukončením preverovania.

V článku 14 sa uvádzajú možné výsledky preverovania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa preverovaniu podrobili. Uvádzajú sa najmä konania podľa smernice (EÚ) 2008/115/ES (smernica o návrate) týkajúce sa štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nepožiadali o medzinárodnú ochranu a u ktorých sa počas preverovania nezistilo, že spĺňajú podmienky pre vstup. Stanovuje sa aj povinnosť postúpiť štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, orgánom uvedeným v článku [XY] uvedeného nariadenia. Formulár uvedený v článku 13 tohto nariadenia sa posielá príslušným orgánom spolu s oznámením o dotknutej osobe. V článku 14 sa uvádza aj možnosť premiestnenia v rámci mechanizmu solidarity zavedeného podľa článku XX nariadenia (EÚ) č. XXXX/XXXX [nariadenie o riadení migrácie a azylu]. Ustanovenie sa týka aj štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa preverovaniu podrobili po zadržaní v rámci územia. Na takých štátnych príslušníkov tretích krajín sa vzťahujú buď konania podľa smernice 2008/115/ES, alebo konania uvedené v článku 25 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o konaní o azyle). V ustanovení sa uvádza aj to, že orgány počas preverovania odoberú biometrické údaje uvedené v článkoch [10, 13, 14 a 14a] nariadenia EÚ č. XXX/XXX [nariadenie Eurodac] všetkým osobám, na ktoré sa toto nariadenie uplatňuje, a prenesú údaje v súlade s uvedeným nariadením, ak to ešte nebolo vykonané.

V článku 15 je stanovený postup výboru na účely prijatia vykonávacích aktov uvedených v súvislosti s identifikáciou a bezpečnostnými kontrolami v článkoch 10, respektíve 11.

V článkoch 16 – 19 sú uvedené zmeny v príslušných právnych aktoch, v nariadeniach (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817, ktorými sa zavádzajú databázy, do ktorých sa má vstúpiť počas preverovania, a interoperabilita medzi nimi.

V článku 20 je uvedené hodnotenie vykonávania opatrení stanovených v tomto nariadení.

Článok 21 obsahuje záverečné ustanovenia.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. b) a d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Schengenský priestor bol vytvorený v snahe dosiahnuť cieľ Únie, ktorým bolo vytvoriť priestor bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb, ako sa stanovuje v článku 3 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii. Dobré fungovanie tohto priestoru závisí od vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a účinného riadenia vonkajších hraníc.
- (2) Pravidlá, ktorými sa upravuje hraničná kontrola osôb, ktoré prekračujú vonkajšie hranice členských štátov Únie, sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 (Kódex schengenských hraníc)²¹, ktoré bolo prijaté podľa článku 77 ods. 2 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Na účely ďalšieho formovania politiky Únie, ktorej cieľom je zabezpečiť kontroly osôb a účinné monitorovanie prekračovania vonkajších hraníc v zmysle článku 77 prvého odseku ZFEÚ, by sa dodatočné opatrenia mali zamerať na riešenie situácií, keď sa štátnym príslušníkom tretích krajín podarí vyhnúť hraničným kontrolám na vonkajších hraniciach alebo keď sú štátni príslušníci tretích krajín vylovení po pátraciach a záchranných operáciách, ako aj na riešenie situácie, keď štátni príslušníci tretích krajín žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničnom priechode, ale nespĺňajú podmienky pre vstup. Toto nariadenie dopĺňa a spresňuje nariadenie (EÚ) 2016/399, pokiaľ ide o uvedené tri situácie.
- (3) Je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa v uvedených troch situáciách štátni príslušníci tretích krajín podrobili preverovaniu, cieľom ktorého má byť uľahčiť ich riadnu identifikáciu a umožniť, aby boli účinne postúpení do príslušného konania, ktorým môže byť v závislosti od okolností konanie o medzinárodnej ochrane alebo konanie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES (ďalej len „smernica

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1).

o návrate“)²². Preverovanie by malo plynule dopĺňať kontroly vykonávané na vonkajších hraniciach alebo kompenzovať skutočnosť, že štátni príslušníci tretích krajín tieto kontroly pri prekračovaní vonkajších hraníc obišli.

- (4) Kontrola hraníc nie je len v záujme členského štátu, na ktorého vonkajších hraniciach sa vykonáva, ale aj všetkých členských štátov, ktoré zrušili kontrolu vnútorných hraníc. Kontrola hraníc by mala pomáhať v boji proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi a zabrániť akémukoľvek ohrozovaniu vnútornej bezpečnosti, verejného poriadku, verejného zdravia a medzinárodných vzťahov členských štátov. Opatrenia prijaté na vonkajších hraniciach sú preto dôležitou súčasťou komplexného prístupu k migrácii, ktorý umožňuje riešiť problém zmiešaných tokov migrantov a osôb žiadajúcich o medzinárodnú ochranu.
- (5) V súlade s článkom 2 nariadenia (EÚ) 2016/399 pozostáva kontrola hraníc z hraničných kontrol, ktoré sa vykonávajú na hraničných priechodoch, a z hraničného dozoru, ktorý sa vykonáva mimo hraničných priechodov s cieľom zabrániť štátnym príslušníkom tretích krajín, aby sa vyhýbali hraničným kontrolám. V súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2016/399 osoba, ktorá neoprávnene prekročila hranicu a ktorá nie je oprávnená zdržiavať sa na území dotknutého členského štátu, sa zadrží a postupuje sa voči nej podľa smernice 2008/115/ES. V súlade s článkom 3 nariadenia (EÚ) 2016/399 by sa kontrola hraníc mala vykonávať bez toho, aby boli dotknuté práva utečencov a osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, najmä s ohľadom na zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia.
- (6) Príslušníci pohraničnej stráže sú často konfrontovaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu bez toho, aby predložili cestovné doklady, a to tak po zadržaní počas vykonávania hraničného dozoru, ako aj počas kontrol na hraničných priechodoch. Okrem toho sú na niektorých hraničných úsekoch príslušníci pohraničnej stráže konfrontovaní s veľkým počtom príchodov v tom istom čase. Za takýchto okolností je mimoriadne náročné zabezpečiť, aby sa nahliadlo do všetkých relevantných databáz, a okamžite určiť, či je príslušným konaním konanie o azyle alebo konanie o návrate.
- (7) Aby sa zaistilo rýchle vybavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa snažia vyhnúť hraničným kontrolám alebo ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničnom priechode, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo ktorí sú vylodení po pátracej a záchranej operácii, je potrebné vytvoriť pevnejší rámec pre spoluprácu medzi jednotlivými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za kontrolu hraníc, ochranu verejného zdravia, posúdenie potreby medzinárodnej ochrany a uplatňovanie konaní o návrate.
- (8) Preverovanie by malo predovšetkým prispieť k tomu, aby boli dotknutí štátni príslušníci tretích krajín čo možno najskôr postúpení do príslušného konania a aby tieto konania pokračovali bez prerušenia a zbytočných prieťahov. Preverovanie by zároveň malo pomôcť zabrániť situáciám, keď niektorí žiadatelia o medzinárodnú ochranu po tom, ako na základe svojej žiadosti o medzinárodnú ochranu získajú povolenie na vstup na územie členského štátu, ujdú s cieľom pokračovať v takýchto žiadostiach v inom členskom štáte alebo v nich nepokračovať vôbec.

²²

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

- (9) Pokiaľ ide o osoby, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, po preverovaní by sa malo posúdiť, či existuje potreba medzinárodnej ochrany. Preverovanie by malo orgánom, ktoré sú príslušné na vykonanie uvedeného posúdenia, umožniť zhromaždiť a vymieňať si všetky informácie, ktoré sú pre ne relevantné z hľadiska určenia vhodného postupu na posúdenie žiadosti, a tým toto posúdenie urýchliť. Preverovaním by sa tiež malo zabezpečiť, aby sa čo možno najskôr identifikovali osoby s osobitnými potrebami, čím sa zaistí, že sa pri určovaní a vykonávaní uplatniteľného konania v plnej miere zohľadnia všetky osobitné potreby pri prijímaní a osobitné procesné potreby.
- (10) Povinnosťami vyplývajúcimi z tohto nariadenia by nemali byť dotknuté ustanovenia týkajúce sa zodpovednosti za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu upravené v nariadení (EÚ) XX/XXX [nariadenie o riadení azylu a migrácie].
- (11) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí boli zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej hranice členského štátu pozemnou, morskou alebo vzdušnou cestou, s výnimkou štátnych príslušníkov tretích krajín, v prípade ktorých sa od členského štátu nevyžaduje, aby v súlade s článkom 14 ods. 1 a 3 nariadenia Eurodac odoberal biometrické údaje z iných dôvodov, ako je ich vek, ako aj na osoby, ktoré boli vylodené po pátracích a záchranných operáciách, bez ohľadu na to, či žiadajú o medzinárodnú ochranu. Toto nariadenie by sa malo vzťahovať aj na osoby, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničných priechodoch alebo v tranzitných priestoroch, ale nespĺňajú podmienky pre vstup.
- (12) Preverovanie by sa malo vykonávať na vonkajšej hranici alebo v jej blízkosti pred tým, ako sa dotknutým osobám povolí vstup na územie. S cieľom zabrániť dotknutým osobám v tom, aby počas preverovania vstúpili na územie, by členské štáty mali uplatňovať opatrenia podľa vnútroštátneho práva. Ak si to situácia vyžaduje, tieto opatrenia môžu v jednotlivých prípadoch zahŕňať zaistenie, a to v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré túto problematiku upravuje.
- (13) Ak sa kedykoľvek počas preverovania zistí, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa podrobuje preverovaniu, spĺňa podmienky stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/399, preverovanie by sa malo ukončiť a dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny by sa mal povoliť vstup na územie bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie sankcií v zmysle článku 5 ods. 3 uvedeného nariadenia.
- (14) Vzhľadom na účel výnimky podľa článku 6 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2016/399 osoby, ktorých vstup povolil členský štát podľa uvedeného ustanovenia v individuálnom rozhodnutí, by nemali byť podrobené preverovaniu, a to ani vtedy, ak nespĺňajú všetky podmienky pre vstup.
- (15) Všetky osoby, ktoré sú predmetom preverovania, by sa mali podrobiť kontrolám s cieľom zistiť ich totožnosť a uistiť sa, že nepredstavujú ohrozenie vnútornej bezpečnosti alebo verejného zdravia. V prípade osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničných priechodoch, by sa mali zohľadniť kontroly totožnosti a bezpečnostné kontroly vykonané v rámci hraničných kontrol, aby sa zabránilo duplicite.
- (16) Po ukončení preverovania by sa dotknutí štátni príslušníci tretích krajín mali postúpiť do príslušného konania s cieľom určiť, komu pripadá zodpovednosť za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, a posúdiť potrebu medzinárodnej ochrany, alebo by sa na nich v náležitých prípadoch malo vzťahovať konanie podľa smernice

2008/115/ES (smernica o návrate). Relevantné informácie, ktoré sa získajú počas preverovania, by sa mali poskytnúť príslušným orgánom, ktorým poslúžia ako základ pre ďalšie posúdenie každého jednotlivého prípadu, a to pri plnom rešpektovaní základných práv. Postupy stanovené v smernici 2008/115/ES by sa mali začať uplatňovať až po ukončení preverovania. Články 26 a 27 nariadenia o konaní o azyle by sa mali uplatňovať až po ukončení preverovania. Tým by nemala byť dotknutá skutočnosť, že osoby žiadajúce o medzinárodnú ochranu v čase zadržania, počas kontroly hraníc na hraničnom priechode alebo počas preverovania, by sa mali považovať za žiadateľov.

- (17) Po preverovaní by sa takisto mohlo vykonať premiestnenie v rámci mechanizmu solidarity vytvoreného nariadením (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o riadení azylu a migrácie], ak členský štát dobrovoľne prispieva k solidarite alebo ak sa na žiadateľov o medzinárodnú ochranu nevzťahuje konanie na hraniciach v súlade s nariadením (EÚ) XXX/XXX (nariadenie o konaní o azyle), alebo premiestnenie v rámci mechanizmu riešenia krízových situácií vytvoreného nariadením (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o krízových situáciách].
- (18) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2016/399 je splnenie podmienok pre vstup a povolenie vstupu vyjadrené odtlačkom pečiatky v cestovnom doklade na vstupe. Chýbajúci odtlačok pečiatky alebo chýbajúci cestovný doklad sa preto môžu považovať za znak toho, že držiteľ nespĺňa podmienky pre vstup. Po spustení prevádzky systému vstup/výstup, ktorým sa odtlačky pečiatok nahradia záznamom v elektronickom systéme, sa zvýši spoľahlivosť tejto domnienky. Členské štáty by preto mali vykonávať preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa už nachádzajú na území členských štátov a nie sú schopní preukázať, že splnili podmienky pre vstup na toto územie. Preverovanie týchto štátnych príslušníkov tretích krajín je nevyhnutné na to, aby sa vykompenzovala skutočnosť, že sa im pravdepodobne podarilo pri príchode do schengenského priestoru vyhnúť vstupným kontrolám, a preto im nemohol byť odopretý vstup ani nemohli byť postúpení do príslušného konania, ktoré nasleduje po preverovaní. Vykonávanie preverovania by vďaka nahliadnutiu do databáz uvedených v tomto nariadení mohlo pomôcť aj pri zisťovaní, či dotknuté osoby nepredstavujú ohrozenie vnútornej bezpečnosti. Po ukončení preverovania na území členských štátov by sa na dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín malo vzťahovať konanie o návrate alebo, ak žiadajú o medzinárodnú ochranu, príslušné konanie o azyle. V čo najväčšej možnej miere by sa malo zabrániť tomu, aby bol ten istý štátny príslušník tretej krajiny podrobovaný preverovaniu opakovane.
- (19) Preverovanie by sa malo ukončiť čo najskôr a nemalo by trvať dlhšie než 5 dní, ak sa vykonáva na vonkajšej hranici, a dlhšie než 3 dni, ak sa vykonáva na území členského štátu. Predĺženie 5-dňovej lehoty by malo byť možné len v prípade výnimočných situácií na vonkajších hraniciach, keď dochádza k prekročeniu kapacít členského štátu na vykonávanie preverovania z dôvodov mimo jeho kontroly, ako sú krízové situácie v zmysle v článku 1 nariadenia XXX/XXX [nariadenie o krízových situáciách].
- (20) Členské štáty by mali po zohľadnení geografických podmienok a existujúcej infraštruktúry určiť na vonkajšej hranici alebo v jej blízkosti miesta vhodné na vykonávanie preverovania, pričom by mali zabezpečiť, aby zadržaní štátni príslušníci tretích krajín, ako aj osoby, ktoré prichádzajú na hraničný priechod, mohli byť urýchlene podrobení preverovaniu. Úlohy súvisiace s preverovaním sa môžu

vykonávať v problémových oblastiach v zmysle článku 2 bodu 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896²³.

- (21) V záujme dosiahnutia cieľov preverovania by sa mala zaistiť úzka spolupráca medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v zmysle článku 16 nariadenia 2016/399, orgánmi v zmysle článku 5 [nariadenia o konaní o azyle], ako aj orgánmi zodpovednými za vykonávanie konaní o návrate podľa smernice 2008/115/ES. Vždy, keď je potrebné zaistiť, aby sa počas preverovania náležite zohľadnili najlepšie záujmy dieťaťa, by mali byť do preverovania úzko zapojené aj orgány na ochranu detí. Členské štáty by mali mať možnosť využiť pomoc príslušných agentúr, najmä Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a [Agentúry Európskej únie pre azyl] v rámci ich právomocí. Vždy, keď sa pri preverovaní zistia skutočnosti relevantné pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ²⁴, členské štáty by mali zapojiť do preverovania národných spravodajcov pre oblasť obchodovania s ľuďmi.
- (22) Príslušné orgány by pri preverovaní mali dodržiavať Chartu základných práv Európskej únie, mali by zabezpečiť, aby sa rešpektovala ľudská dôstojnosť, a aby nedochádzalo k diskriminácii osôb z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Osobitná pozornosť by sa mala venovať najlepším záujmom dieťaťa.
- (23) Aby sa počas preverovania zabezpečilo dodržiavanie práva EÚ a medzinárodného práva, ako aj Charty základných práv, každý členský štát by mal zriadiť monitorovací mechanizmus a zaviesť primerané záruky, ktorými sa zaistí jeho nezávislosť. Monitorovacím mechanizmom by sa malo zaistiť najmä rešpektovanie základných práv v súvislosti s preverovaním, ako aj dodržiavanie platných vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa zaistenia a súlad so zásadou zákazu vyhostenia alebo vrátenia podľa článku 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/399. Agentúra pre základné práva by mala vypracovať všeobecné usmernenia týkajúce sa vytvorenia a nezávislého fungovania takéhoto monitorovacieho mechanizmu. Členské štáty by okrem toho mali mať možnosť požiadať Agentúru pre základné práva o pomoc pri vytváraní svojho vnútroštátneho monitorovacieho mechanizmu. Členské štáty by takisto mali mať možnosť požiadať Agentúru pre základné práva o poradenstvo v súvislosti s koncipovaním metodiky pre tento monitorovací mechanizmus a prijímaním príslušných opatrení v oblasti odbornej prípravy. Členské štáty by tiež mali mať možnosť vyzvať relevantné a príslušné vnútroštátne, medzinárodné a mimovládne organizácie a subjekty, aby sa zúčastnili na monitorovaní. Nezávislým monitorovacím mechanizmom by nemalo byť dotknuté monitorovanie základných práv, ktoré vykonávajú členovia monitorovacej skupiny pre základné práva zriadenej v rámci Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž v zmysle nariadenia (EÚ) 2019/1896. Členské štáty by mali prešetrovať údajné prípady porušenia základných práv počas preverovania, pričom by mali okrem iného zabezpečiť rýchle a náležité vybavovanie sťažností.

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1).

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania (Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1).

- (24) Po ukončení preverovania by orgány zodpovedné za preverovanie mali vyplniť informačný formulár. Formulár by sa mal zaslať orgánom, ktoré posudzujú žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo orgánom príslušným v konaní o návrate, a to v závislosti od toho, ktorému orgánu sa daná osoba postupuje. V prvom prípade by orgány zodpovedné za preverovanie mali takisto uviesť všetky skutočnosti, ktoré sa môžu zdať relevantné na určenie toho, či by príslušné orgány mali posudzovať žiadosť dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny v zrýchlenom konaní alebo konaní na hraniciach.
- (25) Príslušné orgány by mali odosielať biometrické údaje odobraté počas preverovania spolu s údajmi uvedenými v článkoch [12, 13, 14 a 14a] nariadenia Eurodac do systému Eurodac v súlade s lehotami stanovenými v uvedenom nariadení.
- (26) Všetky osoby, ktoré sú predmetom preverovania na vonkajších hraniciach, by sa mali podrobiť predbežnému lekárskemu vyšetreniu, aby sa identifikovali osoby, ktoré potrebujú okamžitú starostlivosť alebo v prípade ktorých je nutné prijať iné opatrenia, napríklad umiestniť ich do izolácie z dôvodu ochrany verejného zdravia. Mali by sa zohľadniť osobitné potreby maloletých a zraniteľných osôb. Ak z okolností vyplýva, že takéto vyšetrenie nie je potrebné, najmä z dôvodu, že celkový stav osoby sa zdá veľmi dobrý, vyšetrenie by sa nemalo uskutočniť a dotknutá osoba by o tejto skutočnosti mala byť informovaná. Predbežné lekárske vyšetrenie by mali vykonávať orgány zdravotnej starostlivosti dotknutého členského štátu. Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli zadržaní na území členských štátov, predbežné lekárske vyšetrenie by sa malo vykonať v prípade, že sa to na prvý pohľad považuje za potrebné.
- (27) Počas preverovania by sa mala všetkým dotknutým osobám zaručiť životná úroveň v súlade s Chartou základných práv Európskej únie a prístup k neodkladnej zdravotnej starostlivosti a nevyhnutnej liečbe. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zraniteľným osobám, ako sú tehotné ženy, starší ľudia, rodiny s jedným rodičom, osoby s okamžite rozpoznateľným telesným alebo duševným postihnutím, osoby, ktoré evidentne utrpeli psychickú alebo fyzickú traumy, a maloleté osoby bez sprievodu. Najmä v prípade maloletých osôb by sa mali informácie poskytovať spôsobom, ktorý je vhodný pre deti a primeraný ich veku. Všetky orgány zapojené do plnenia úloh súvisiacich s preverovaním by mali rešpektovať ľudskú dôstojnosť a súkromie a zdržať sa akéhokoľvek diskriminačného konania alebo správania.
- (28) Keďže štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu, nemusia mať pri sebe potrebné doklady totožnosti a cestovné doklady, ktoré sú nevyhnutné na legálne prekročenie vonkajších hraníc, mal by sa v rámci preverovania stanoviť postup identifikácie.
- (29) Spoločná databáza údajov o totožnosti (ďalej len „CIR“) bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817 (nariadenie o interoperabilite)²⁵ s cieľom uľahčiť správnu identifikáciu a pomôcť pri správnej identifikácii osôb evidovaných v systéme vstup/výstup (ďalej len „EES“), vo vízovom informačnom systéme (ďalej len „VIS“), v Európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ďalej len „ETIAS“), v systéme Eurodac a v Európskom informačnom systéme

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/817 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti hraníc a víz a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240, (EÚ) 2018/1726 a (EÚ) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 27).

registrov trestov pre štátnych príslušníkov tretích krajín (ďalej len „ECRIS-TCN“), ako aj neznámych osôb, ktoré nevedia preukázať svoju totožnosť. Na tento účel obsahuje CIR len logicky oddelené údaje o totožnosti, cestovnom doklade a biometrické údaje, ktoré sú zaznamenané v systémoch EES, VIS, ETIAS, Eurodac a ECRIS-TCN. V CIR sa uchovávali len osobné údaje, ktoré sú nevyhnutne potrebné na vykonanie presnej kontroly totožnosti. Osobné údaje zaznamenané v CIR sa neuchovávali dlhšie, než je nevyhnutne potrebné na účely východiskových systémov, a mali by sa automaticky vymazať v momente výmazu týchto údajov z východiskových systémov. Nahliadnutím do CIR si možno naraz, rýchlo a spoľahlivo prezrieť všetky údaje o totožnosti, ktoré sú zaznamenané v systémoch EES, VIS, ETIAS, Eurodac a ECRIS-TCN, a získať tak spoľahlivú a úplnú identifikáciu osôb, a zároveň zabezpečiť maximálnu ochranu údajov a zabrániť zbytočnému spracúvaniu alebo duplicitne údajov.

- (30) S cieľom zistiť totožnosť osôb, ktoré sa podrobujú preverovaniu, by sa malo overenie v CIR začať v prítomnosti danej osoby počas preverovania. Počas takéhoto overenia by sa mali biometrické údaje danej osoby porovnať s údajmi, ktoré sú zaznamenané v CIR. Ak sa biometrické údaje danej osoby nedajú použiť alebo ak je vyhľadávanie na základe týchto údajov neúspešné, vyhľadávanie by sa mohlo vykonať na základe údajov o totožnosti danej osoby v kombinácii s údajmi z cestovného dokladu, ak sú takéto údaje k dispozícii. V súlade so zásadou nevyhnutnosti a proporcionality a ak vyhľadávanie ukáže, že v CIR sú o danej osobe uchovávané údaje, orgány členských štátov by mali mať prístup k CIR, aby mohli nahliadnuť do údajov o totožnosti, údajov z cestovného dokladu a biometrických údajov tejto osoby bez toho, aby bolo v CIR nejakým spôsobom uvedené, z ktorého informačného systému EÚ tieto údaje pochádzajú.
- (31) Keďže používanie CIR na účely identifikácie bolo nariadením (EÚ) 2019/817 obmedzené na uľahčenie správnej identifikácie a pomoc pri správnej identifikácii osôb evidovaných v systémoch EES, VIS, ETIAS, Eurodac a ECRIS-TCN v prípade policajných kontrol na území členských štátov, uvedené nariadenie je potrebné zmeniť tak, aby sa v ňom stanovil ďalší účel používania CIR, a to identifikácia osôb počas preverovania, ktoré sa stanovuje týmto nariadením.
- (32) Vzhľadom na to, že mnohé osoby, ktoré sa podrobujú preverovaniu, nemusia mať pri sebe žiadne cestovné doklady, orgány vykonávajúce preverovanie by mali mať v prípade, že sa nedajú použiť biometrické údaje takýchto osôb alebo že je vyhľadávanie v CIR na základe týchto biometrických údajov neúspešné, prístup k akýmkoľvek iným relevantným dokladom, ktoré majú dotknuté osoby v držbe. Tieto orgány by mali mať zároveň možnosť použiť z týchto dokladov aj iné ako len biometrické údaje na skontrolovanie údajov v príslušných databázach.
- (33) Identifikácia osôb počas hraničných kontrol na hraničnom priechode a každé nahliadnutie do databáz v rámci hraničného dozoru alebo policajných kontrol v priestore vonkajších hraníc orgánmi, ktoré postúpili dotknutú osobu do preverovania, by sa mali považovať za súčasť preverovania a nemali by sa opakovať, pokiaľ neexistujú osobitné okolnosti, na základe ktorých by bolo takéto opakovanie opodstatnené.
- (34) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania článku 11 ods. 5 a článku 12 ods. 5 tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Tieto právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu

a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁶. Príslušné vykonávacie akty by sa mali prijať v rámci postupu preskúmania.

- (35) Pri preverovaní by sa malo takisto posúdiť, či by vstup štátnych príslušníkov tretích krajín do Únie mohol predstavovať ohrozenie vnútornej bezpečnosti alebo verejného poriadku.
- (36) Keďže preverovanie sa týka osôb, ktoré sa nachádzajú na vonkajšej hranici, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, alebo osôb, ktoré boli vylodené po pátracej a záchrannej operácii, bezpečnostné kontroly, ktoré sa vykonávajú v rámci preverovania, by mali byť aspoň na podobnej úrovni ako kontroly vykonávané v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí vopred žiadajú o povolenie na vstup do Únie na účely krátkodobého pobytu, a to bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú vízovú povinnosť.
- (37) V prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú na základe svojej štátnej príslušnosti oslobodení od vízovej povinnosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806²⁷, sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240²⁸ (nariadenie o ETIAS) stanovuje, že musia na účely krátkodobého pobytu v EÚ požiadať o cestovné povolenie. Dotknuté osoby sa pred získaním takéhoto cestovného povolenia podrobujú bezpečnostným kontrolám, v rámci ktorých sa ich osobné údaje porovnávajú s údajmi zaznamenanými v niekoľkých databázach EÚ, a to vo vízovom informačnom systéme (VIS), v Schengenskom informačnom systéme (SIS), v systéme vstup/výstup (EES), v Európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), s údajmi Europolu spracúvanými na účely v zmysle článku 18 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2016/794²⁹ a s údajmi zaznamenanými v ECRIS-TCN³⁰, ako aj v databázach, ktoré vedie Interpol, konkrétne v databáze odcudzených a stratených cestovných dokladov (SLTD) a databáze cestovných dokladov súvisiacich s obežníkmi (Interpol TDAWN).
- (38) Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí podliehajú vízovej povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2018/1806, pred udelením víza sa podrobia bezpečnostným kontrolám, v rámci ktorých sa v súlade s nariadením (EÚ) č. 810/2009 a nariadením

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39).

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1).

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/794 z 11. mája 2016 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), ktorým sa nahrádzajú a zrušujú rozhodnutia Rady 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016, s. 53 – 114).

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/816 zo 17. apríla 2019, ktorým sa zriaďuje centralizovaný systém na identifikáciu členských štátov, ktoré majú informácie o odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti (ECRIS-TCN), s cieľom doplniť Európsky informačný systém registrov trestov, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1726 (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 1 – 26).

(EÚ) č. 767/2008 nahliada do rovnakých databáz ako v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú oslobodení od vízovej povinnosti.

- (39) Z argumentácie uvedenej v odôvodnení 36 vyplýva, že automatizované overenie na bezpečnostné účely by sa malo v prípade osôb, ktoré sa podrobujú preverovaniu, vykonávať nahliadnutím do rovnakých systémov ako v prípade žiadateľov o vízum alebo cestovné povolenie v rámci Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia, t. j. VIS, EES, ETIAS, SIS, ECRIS-TCN, Europol a SLTD a TDAWN vedené Interpolom. Osoby, ktoré sa podrobujú preverovaniu, by sa mali kontrolovať aj nahliadnutím do ECRIS-TCN zameranej na osoby odsúdené za trestné činy terorizmu a iné formy závažných trestných činov, nahliadnutím do údajov Europolu, ako sa uvádza v predchádzajúcom odôvodnení 38, a do databáz ktoré vedie Interpol, konkrétne databázy odcudzených a stratených cestovných dokladov a databázy cestovných dokladov súvisiacich s obežníkmi.
- (40) Tieto kontroly by sa mali vykonávať tak, aby sa zabezpečilo, že z uvedených databáz sa získajú len tie údaje, ktoré sú potrebné na vykonanie bezpečnostných kontrol. Pokiaľ ide o osoby, ktoré požiadali o medzinárodnú ochranu na hraničnom priechode, v rámci preverovania by sa malo na účely bezpečnostnej kontroly nahliadať najmä do databáz, do ktorých sa nenahliadlo počas hraničných kontrol na vonkajšej hranici, aby sa predišlo duplicite.
- (41) Ak je to na účely bezpečnostnej kontroly odôvodnené, preverovanie by mohlo v súlade s vnútroštátnym právom zahŕňať aj overenie predmetov, ktoré majú štátni príslušníci tretích krajín v držbe. Všetky opatrenia uplatňované v tejto súvislosti by mali byť primerané a mali by rešpektovať ľudskú dôstojnosť osôb, ktoré sa preverovaniu podrobujú. Zapojené orgány by mali zaistiť, aby sa rešpektovali základné práva dotknutých osôb vrátane práva na ochranu osobných údajov a slobody prejavu.
- (42) Vzhľadom na to, že orgány určené na vykonávanie preverovania potrebujú prístup k systémom EES, ETIAS, VIS a ECRIS-TCN, aby mohli zistiť, či by daná osoba mohla predstavovať ohrozenie vnútornej bezpečnosti alebo verejného poriadku, nariadenie (ES) č. 767/2008, nariadenie (EÚ) 2017/2226, nariadenie (EÚ) 2018/1240 a nariadenie (EÚ) 2019/816 by sa mali zmeniť, aby sa v nich stanovilo toto dodatočné prístupové právo, ktoré v nich v súčasnosti nie je uvedené. V prípade nariadenia (EÚ) 2019/816 by sa táto zmena mala z dôvodu variabilnej geometrie uskutočniť prostredníctvom iného ako tohto nariadenia.
- (43) Na vyhľadávanie v európskych databázach EES, ETIAS, VIS a ECRIS-TCN na účely identifikácie alebo prípadne na účely bezpečnostných kontrol by sa mal používať európsky vyhľadávací portál (ESP) zriadený nariadením (EÚ) 2019/817.
- (44) Keďže účinné vykonávanie preverovania závisí od správnej identifikácie dotknutých osôb a od zistenia toho, či by mohli predstavovať hrozbu, nahliadnutie do európskych databáz na tento účel je odôvodnené rovnakými cieľmi, na základe ktorých bola každá z týchto databáz zriadená, t. j. účinné riadenie vonkajších hraníc Únie, vnútorná bezpečnosť Únie a účinné vykonávanie azylovej a návratovej politiky Únie.
- (45) Keďže ciele tohto nariadenia, a to posilnenie kontroly osôb, ktoré sa chystajú vstúpiť do schengenského priestoru, a ich postúpenie do príslušných konaní nie je možné dosiahnuť na úrovni členských štátov, je potrebné stanoviť spoločné pravidlá na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality

podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (46) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto nariadenie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto nariadení, či ho bude transponovať do svojho vnútroštátneho práva.
- (47) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES³¹; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (48) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES³².
- (49) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES³³.
- (50) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode A rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ³⁴.
- (51) Pokiaľ ide o Cyprus, Bulharsko, Rumunsko a Chorvátsko, toto nariadenie predstavuje akt, ktorý je založený na schengenskom *acquis* alebo s ním inak súvisí v zmysle

³¹ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

³² Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórske kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31).

³³ Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1).

³⁴ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí, v mene Európskej únie, Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

článku 3 ods. 1 aktu o pristúpení z roku 2003, článku 4 ods. 1 aktu o pristúpení z roku 2005 a článku 4 ods. 1 aktu o pristúpení z roku 2011,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa stanovuje, že všetci štátni príslušníci tretích krajín, ktorí neoprávnene prekročili vonkajšiu hranicu, osoby, ktoré požiadali o medzinárodnú ochranu počas hraničných kontrol, ale nespĺňajú podmienky pre vstup, ako aj osoby, ktoré boli vyložené po pátracej a záchrannej operácii, sa pred tým, ako budú postúpení do príslušného konania, podrobia preverovaniu na vonkajších hraniciach členských štátov.

Účelom preverovania je posilniť kontroly osôb, ktoré sa chystajú vstúpiť do schengenského priestoru, a postúpiť ich do príslušných konaní.

Predmetom preverovania je identifikovať všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú podrobovaní preverovaniu, a nahliadnutím do príslušných databáz overiť, či nepredstavujú ohrozenie vnútornej bezpečnosti. V prípade potreby preverovanie zahŕňa aj kontrolu zdravotného stavu, ktorej cieľom je identifikovať zraniteľné osoby a osoby, ktoré potrebujú zdravotnú starostlivosť, ako aj osoby, ktoré predstavujú ohrozenie verejného zdravia. Tieto kontroly prispievajú k tomu, že sú predmetné osoby postúpené do príslušného konania.

Preverovanie sa vykonáva aj na území členských štátov, ak nič nenasvedčuje tomu, že štátni príslušníci tretích krajín boli podrobení kontrolám na vonkajších hraniciach.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „neoprávnené prekročenie vonkajšej hranice“ je prekročenie vonkajšej hranice členského štátu pozemnou, morskou alebo vzdušnou cestou na iných miestach než na hraničných priechodoch alebo v iných časoch než počas stanovených otváracích hodín, ako sa uvádza v článku 5 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/399;
2. „ohrozenie verejného zdravia“ je ohrozenie verejného zdravia v zmysle článku 2 bodu 21 nariadenia (EÚ) 2016/399;
3. „overenie“ je proces porovnávania súborov údajov s cieľom potvrdiť deklarovanú totožnosť (kontrola porovnaním jedného údaju s príslušným druhým údajom);
4. „identifikácia“ je proces určenia totožnosti osoby okrem iného prostredníctvom prehľadania databázy porovnaním s viacerými súbormi údajov (kontrola porovnaním jedného údaju s viacerými údajmi);
5. „štátny príslušník tretej krajiny“ je každá osoba, ktorá nie je občanom Únie v zmysle článku 20 ods. 1 ZFEÚ a ktorá nepožíva právo na voľný pohyb v súlade s právom Únie v zmysle článku 2 bodu 5 nariadenia (EÚ) 2016/399.

Článok 3

Preverovanie na vonkajších hraniciach

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí:
 - a) boli zadržaní v súvislosti s neoprávneným prekročením vonkajšej hranice členského štátu pozemnou, morskou alebo vzdušnou cestou, s výnimkou štátnych príslušníkov tretích krajín, v prípade ktorých sa od členského štátu nevyžaduje, aby v súlade s článkom 14 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 odoberal biometrické údaje z iných dôvodov, ako je ich vek, alebo
 - b) boli vylodení na území členského štátu po pátracej a záchrannej operácii.Uvedené osoby sú podrobované preverovaniu bez ohľadu na to, či požiadali o medzinárodnú ochranu.
2. Preverovanie sa vzťahuje aj na všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu na hraničných priechodoch na vonkajších hraniciach alebo v tranzitných priestoroch, ale nespĺňajú podmienky pre vstup stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/399.
3. Preverovaním nie je dotknuté uplatňovanie článku 6 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2016/399 s výnimkou prípadu, keď osoba, v súvislosti s ktorou vydal členský štát individuálne rozhodnutie na základe článku 6 ods. 5 písm. c) uvedeného nariadenia, žiada o medzinárodnú ochranu.

Článok 4

Povolenie vstupu na územie členského štátu

1. Osobám uvedeným v článku 3 ods. 1 a 2 nie je počas preverovania povolený vstup na územie členského štátu.
2. Ak sa počas preverovania zistí, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny spĺňa podmienky pre vstup stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/399, preverovanie sa zastaví a dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa povolí vstup na územie členského štátu bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie sankcií v zmysle článku 5 ods. 3 uvedeného nariadenia.

Článok 5

Preverovanie na území členských štátov

Členské štáty vykonávajú preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú na ich území v prípade, že nič nenasvedčuje tomu, že prekročili vonkajšiu hranicu s cieľom oprávnene vstúpiť na územie členských štátov.

Článok 6

Požiadavky týkajúce sa preverovania

1. V prípadoch uvedených v článku 3 sa preverovanie vykonáva na miestach, ktoré sa nachádzajú na vonkajších hraniciach alebo v ich blízkosti.
2. V prípadoch uvedených v článku 5 sa preverovanie vykonáva na akomkoľvek vhodnom mieste na území členského štátu.
3. V prípadoch uvedených v článku 3 sa preverovanie vykonáva bezodkladne a v každom prípade sa ukončí do 5 dní od zadržania osoby v priestore vonkajších hraníc, od jej vylodenia na území dotknutého členského štátu alebo od jej príchodu na hraničný priechod. Za výnimočných okolností, keď sa musí preverovaniu naraz podrobiť neprimerane vysoký počet štátnych príslušníkov tretích krajín, čo prakticky znemožňuje ukončiť preverovanie v uvedenej lehote, sa táto lehota 5 dní môže predĺžiť najviac o ďalších 5 dní.

Pokiaľ ide o osoby uvedené v článku 3 ods. 1 písm. a), na ktoré sa vzťahuje článok 14 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) č. 603/2013, lehota na preverovanie sa skráti na dva dni, ak tieto osoby fyzicky zostávajú na vonkajšej hranici dlhšie než 72 hodín.

4. Členské štáty bezodkladne oznámia Komisii výnimočné okolnosti uvedené v odseku 3. Takisto informujú Komisiu hneď, ako pominú dôvody na predĺženie lehoty na preverovanie.
5. Preverovanie v zmysle článku 5 sa vykonáva bezodkladne a v každom prípade sa ukončí do 3 dní od zadržania.
6. Preverovanie pozostáva z týchto povinných krokov:
 - a) predbežná kontrola zdravotného stavu a kontrola zraniteľnosti, ako sa uvádza v článku 9;
 - b) identifikácia, ako sa uvádza v článku 10;
 - c) registrácia biometrických údajov v príslušných databázach, ako sa uvádza v článku 14 ods. 6, pokiaľ k nej ešte nedošlo;
 - d) bezpečnostná kontrola, ako sa uvádza v článku 11;
 - e) vyplnenie informačného formulára, ako sa uvádza v článku 13;
 - f) postúpenie do príslušného konania, ako sa uvádza v článku 14.

7. Členské štáty určia orgány príslušné na vykonávanie preverovania. Zabezpečia vhodný personál a dostatočné zdroje, aby sa preverovanie vykonávalo efektívnym spôsobom.

Členské štáty určia kvalifikovaný zdravotnícky personál na vykonávanie kontroly zdravotného stavu, ktorá sa stanovuje v článku 9. V prípade potreby sa do preverovania zapoja aj vnútroštátne orgány na ochranu detí a národní spravodajcovia pre oblasť obchodovania s ľuďmi.

Príslušným orgánom môžu pri vykonávaní preverovania pomáhať a podporovať ich odborníci alebo styční dôstojníci a tímy nasadené Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž a [Agentúrou Európskej únie pre azyl] konajúci v rámci svojich právomocí.

Článok 7

Monitorovanie základných práv

1. Členské štáty prijímú príslušné ustanovenia na prešetrovanie údajných prípadov nerešpektovania základných práv v súvislosti s preverovaním.
2. Každý členský štát vytvorí nezávislý monitorovací mechanizmus, ktorým sa zabezpečí:
 - dodržiavanie práva EÚ a medzinárodného práva vrátane Charty základných práv počas preverovania;
 - v náležitých prípadoch dodržiavanie vnútroštátnych predpisov, ktorými sa upravuje zaistenie dotknutej osoby, najmä pokiaľ ide o dôvody a trvanie zaistenia;
 - účinné a bezodkladné riešenie údajných prípadov nerešpektovania základných práv v súvislosti s preverovaním, a to aj pokiaľ ide o prístup ku konaniu o azyle a nedodržiavanie zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Členské štáty zavedú primerané záruky, ktorými sa zaistí nezávislosť tohto mechanizmu.

Agentúra pre základné práva vypracuje pre členské štáty všeobecné usmernenia týkajúce sa vytvorenia a nezávislého fungovania takéhoto monitorovacieho mechanizmu. Členské štáty môžu okrem toho požiadať Agentúru pre základné práva, aby im poskytla pomoc pri vytváraní ich vnútroštátnych monitorovacích mechanizmov a záruk, ktorými sa zaistí nezávislosť takýchto mechanizmov, ako aj pri koncipovaní metodiky monitorovania a vhodných programov odbornej prípravy.

Členské štáty môžu vyzvať príslušné vnútroštátne, medzinárodné a mimovládne organizácie a subjekty, aby sa zúčastnili na monitorovaní.

Článok 8

Poskytovanie informácií

1. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu, sú stručne informovaní o účele a modalitách preverovania:
 - a) krokoch a modalitách preverovania, ako aj o možných výsledkoch preverovania;
 - b) právach a povinnostiach štátnych príslušníkov tretích krajín počas preverovania vrátane povinnosti zostať počas preverovania v určených zariadeniach.
2. Počas preverovania dostanú v prípade potreby aj informácie o:
 - a) uplatniteľných pravidlách týkajúcich sa podmienok pre vstup štátnych príslušníkov tretích krajín v súlade s nariadením (EÚ) 2016/399 [Kódex schengenských hraníc], ako aj iných podmienok pre vstup a pobyt platných v dotknutom členskom štáte, pokiaľ tieto informácie ešte neboli poskytnuté;
 - b) ak požiadali o medzinárodnú ochranu alebo existujú náznaky, že chcú požiadať o medzinárodnú ochranu, informácie o povinnosti požiadať o medzinárodnú ochranu v členskom štáte prvého vstupu alebo oprávneného pobytu v zmysle článku [9 ods. 1 a 2] nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX [bývalé dublinské nariadenie], o dôsledkoch porušenia povinnosti v zmysle článku [10 ods. 1]

uvedeného nariadenia a informácie v zmysle článku 11 uvedeného nariadenia, ako aj o konaniach, ktoré sa vedú v nadväznosti na podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu;

- c) povinnosti návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín v súlade so smernicou XXXXX [smernica o návrate];
 - d) možnosti prihlásiť sa do programu, v rámci ktorého sa poskytuje logistická, finančná a iná materiálna alebo vecná pomoc na účely podpory dobrovoľného odchodu;
 - e) podmienkach účasti na premiestnení v súlade s článkom XX nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX [bývalé dublinské nariadenie];
 - f) informáciách uvedených v článku 13 nariadenia (EÚ) 2016/679³⁵ [všeobecné nariadenie o ochrane údajov].
3. Informácie, ktoré sa poskytujú počas preverovania, sú v jazyku, ktorému štátny príslušník tretej krajiny rozumie alebo o ktorom sa dá odôvodnene predpokladať, že mu rozumie. Informácie sa poskytujú písomne a vo výnimočných prípadoch, ak je to nevyhnutné, ústne, pričom sa využívajú tlmočnícke služby. Poskytujú sa primeraným spôsobom s prihliadnutím na vek a pohlavie osoby.
4. Členské štáty môžu relevantným a príslušným vnútroštátnym, medzinárodným a mimovládny organizáciám a subjektom povoliť, aby štátnym príslušníkom tretích krajín poskytovali počas preverovania informácie podľa tohto článku v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho práva.

Článok 9

Kontroly zdravotného stavu a zraniteľnosti

1. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu podľa článku 3, podstúpia predbežné lekárske vyšetrenie, ktorého cieľom je zistiť akékoľvek potreby súvisiace s okamžitou starostlivosťou alebo izoláciou z dôvodu ochrany verejného zdravia, s výnimkou prípadov, keď príslušné orgány na základe okolností týkajúcich sa celkového stavu jednotlivých dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a dôvodov, pre ktoré sú podrobovaní preverovaniu, zastávajú názor, že žiadne predbežné lekárske vyšetrenie nie je potrebné. V takom prípade o tom informujú predmetné osoby.
2. V prípade potreby sa preverí, či osoby uvedené v odseku 1 sú zraniteľnými osobami, obeťami mučenia alebo osobami s osobitnými potrebami pri prijímaní alebo procesnými potrebami v zmysle článku 20 [prepracovanej] smernice o podmienkach prijímania.
3. Ak existujú náznaky, že dotknutý štátny príslušník tretej krajiny je zraniteľnou osobou alebo osobou s osobitnými potrebami pri prijímaní či procesnými potrebami, včas sa mu poskytne náležitá pomoc zohľadňujúca jeho fyzické a duševné zdravie. V prípade maloletých osôb poskytuje pomoc personál, ktorý je vyškolený

³⁵

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016).

a kvalifikovaný na zaobchádzanie s maloletými osobami, a robí tak v spolupráci s orgánmi na ochranu detí.

4. Ak sa to na základe daných okolností považuje za potrebné, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa podrobujú preverovaniu podľa článku 5, podstúpia predbežné lekárske vyšetrenie, najmä s cieľom odhaliť zdravotný stav, ktorý si vyžaduje okamžitú starostlivosť, osobitnú pomoc alebo izoláciu.

Článok 10

Identifikácia

1. Totožnosť štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú podrobovaní preverovaniu podľa článku 3 alebo článku 5, sa v rozsahu, v akom sa tak ešte nestalo počas uplatňovania článku 8 nariadenia (EÚ) 2016/399, overí alebo zistí najmä na základe nasledujúcich informácií v kombinácii s vyhľadaním vo vnútroštátnych a európskych databázach:
 - a) dokladov totožnosti, cestovných alebo iných dokladov;
 - b) údajov alebo informácií poskytnutých dotknutým štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo nájdených u tohto štátneho príslušníka tretej krajiny a
 - c) biometrických údajov.
2. Na účely identifikácie uvedenej v odseku 1 príslušné orgány vyhľadávajú údaje vo všetkých relevantných vnútroštátnych databázach, ako aj v spoločnej databáze údajov o totožnosti (CIR) podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2019/817. Na tento účel sa použijú biometrické údaje štátneho príslušníka tretej krajiny odobraté priamo počas preverovania, ako aj údaje o totožnosti, a ak sú k dispozícii, údaje z cestovného dokladu.
3. Ak sa biometrické údaje štátneho príslušníka tretej krajiny nedajú použiť alebo ak vyhľadávanie na základe týchto údajov podľa odseku 2 nie je úspešné, vyhľadávanie podľa odseku 2 sa vykonáva na základe údajov o totožnosti štátneho príslušníka tretej krajiny v kombinácii s údajmi z akéhokoľvek dokladu totožnosti, cestovného dokladu alebo iného dokladu, alebo na základe údajov o totožnosti, ktoré poskytol štátny príslušník tretej krajiny.
4. Ak je to možné, kontroly zahŕňajú aj overenie aspoň jedného biometrického identifikačného znaku, ktorý je súčasťou dokladu totožnosti, cestovného alebo iného dokladu.

Článok 11

Bezpečnostná kontrola

1. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú podrobovaní preverovaniu podľa článku 3 alebo článku 5, podstúpia bezpečnostnú kontrolu, ktorej cieľom je overiť, že nepredstavujú ohrozenie vnútornej bezpečnosti. Bezpečnostná kontrola sa môže vzťahovať na štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj na predmety, ktoré majú v držbe. Na akékoľvek vykonávané prehliadky sa uplatňuje právo dotknutého členského štátu.

2. Na účely vykonania bezpečnostnej kontroly podľa odseku 1 príslušné orgány v rozsahu, v akom tak ešte neurobili v súlade s článkom 8 ods. 3 písm. a) bodom vi) nariadenia (EÚ) 2016/399, vyhľadávajú údaje v príslušných vnútroštátnych databázach a databázach Únie, najmä v Schengenskom informačnom systéme (SIS).
3. V rozsahu, v akom sa tak ešte nestalo počas kontrol vykonávaných podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2016/399, príslušný orgán na základe údajov uvedených v článku 10 ods. 1 a použitím aspoň tých údajov, ktoré sú stanovené v uvedenom odseku v písmene c), uskutoční vyhľadávanie v systéme vstup/výstup (EES), v európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), ako aj v kontrolnom zozname systému ETIAS v zmysle článku 29 nariadenia (EÚ) 2018/1240, vo vízovom informačnom systéme (VIS), v systéme ECRIS-TCN, pokiaľ ide o odsúdenia súvisiace s trestnými činmi terorizmu a inými formami závažných trestných činov, v údajoch Europolu, ktoré sú spracúvané na účely článku 18 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2016/794, a v databáze cestovných dokladov súvisiacich s obežníkmi (Interpol TDAWN) vedenej Interpolom.
4. Pokiaľ ide o nahliadnutie do systémov EES, ETIAS a VIS podľa odseku 3, získané údaje by mali byť obmedzené na údaje o zamietnutí cestovného povolenia a odopretí vstupu alebo údaje o rozhodnutiach, ktorými sa z bezpečnostných dôvodov zamietajú, rušia alebo odvolávajú víza či povolenie na pobyt.
5. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých stanoví podrobný postup a špecifikácie vyhľadávania údajov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2.

Článok 12

Modality bezpečnostných kontrol

1. Vyhľadávanie podľa článku 10 ods. 2 a článku 11 ods. 2 sa môže na účely vyhľadávania v informačných systémoch EÚ a CIR uskutočniť použitím európskeho vyhľadávacieho portálu v súlade s kapitolou II nariadenia (EÚ) 2019/817 a kapitolou II nariadenia (EÚ) 2019/818³⁶.
2. Ak sa na základe vyhľadávania podľa článku 11 ods. 3 zistí zhoda s údajmi v jednom z informačných systémov, príslušný orgán má v rámci tohto informačného systému prístup na nahliadnutie do súboru, ktorý zodpovedá tejto zhode, s cieľom určiť riziko pre vnútornú bezpečnosť, ako sa uvádza v článku 11 ods. 1.
3. Ak sa pri vyhľadávaní podľa článku 11 ods. 3 zistí zhoda s údajmi Europolu, príslušný orgán členského štátu informuje Europol s cieľom prijať v prípade potreby všetky vhodné následné opatrenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi.
4. Ak sa pri vyhľadávaní podľa článku 11 ods. 3 zistí zhoda s údajmi uvedenými v databáze cestovných dokladov súvisiacich s obežníkmi vedenej Interpolom (Interpol TDAWN), príslušný orgán členského štátu informuje národnú ústredňu Interpolu členského štátu, ktorý začal vyhľadávanie, s cieľom prijať v prípade

³⁶

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818 z 20. mája 2019 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti policajnej a justičnej spolupráce, azylu a migrácie (Ú. v. EÚ L 135, 22.5.2019, s. 85).

potreby akékoľvek vhodné následné opatrenia v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

5. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých sa spresní postup spolupráce medzi orgánmi zodpovednými za vykonávanie preverovania, národnými ústredňami Interpolu, národnou jednotkou Europolu a ústrednými orgánmi ECRIS-TCN s cieľom určiť riziko pre vnútornú bezpečnosť. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2.

Článok 13

Informačný formulár

Po ukončení preverovania vyplnia príslušné orgány v súvislosti s osobami uvedenými v článku 3 a článku 5 formulár, ktorý je uvedený v prílohe I a ktorý obsahuje:

- a) meno, dátum a miesto narodenia a pohlavie;
- b) prvotné označenie štátnych príslušností, krajiny pobytu pred príchodom a znalosť jazykov;
- c) dôvod neoprávneného príchodu, vstupu a prípadne neoprávneného pobytu vrátane informácií o tom, či daná osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu;
- d) informácie o precestovaných trasách vrátane miesta odchodu, miest predchádzajúceho pobytu, tretích krajín tranzitu a tretích krajín, v ktorých dotknutá osoba mohla žiadať o ochranu alebo v ktorých jej ochrana mohla byť poskytnutá, ako aj plánovaného cieľa cesty v rámci Únie;
- e) informácie o pomoci, ktorú poskytla osoba alebo zločinecká organizácia v súvislosti s neoprávneným prekročením hranice, ako aj všetky súvisiace informácie v prípadoch podozrenia z prevádzkačstva.

Článok 14

Výsledok preverovania

1. Štátni príslušníci tretích krajín uvedení v článku 3 ods. 1 písm. a) a b) tohto nariadenia, ktorí

- nepožiadali o medzinárodnú ochranu a
- v prípade ktorých sa pri preverovaní nepreukázalo, že spĺňajú podmienky pre vstup stanovené v článku 6 nariadenia (EÚ) 2016/399,

sa postúpia príslušným orgánom na účely uplatnenia konania podľa smernice (EÚ) 2008/115/ES (smernica o návrate).

V prípadoch, ktoré sa nespájajú s pátracími a záchrannými operáciami, môže byť odopretý vstup v súlade s článkom 14 nariadenia 2016/399.

Formulár uvedený v článku 13 sa zašle príslušným orgánom, ktorým sa štátny príslušník tretej krajiny postupuje.

2. Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa spolu s formulárom uvedeným v článku 13 tohto nariadenia postupujú orgánom

uvedeným v článku XY nariadenia (EÚ) XXX/XXX [nariadenie o konaní o azyle]. Pri tejto príležitosti orgány vykonávajúce preverovanie poukážu v informačnom formulári na všetky skutočnosti, ktoré sa na prvý pohľad zdajú relevantné pre postúpenie dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín do zrýchleného konania alebo konania na hraniciach.

3. Ak má byť štátny príslušník tretej krajiny premiestnený v rámci mechanizmu solidarity vytvoreného podľa článku XX nariadenia (EÚ) č. XXXX/XXXX [dubľinské nariadenie], dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa spolu s formulárom uvedeným v článku 13 postúpi príslušným orgánom dotknutých členských štátov.
4. Na štátnych príslušníkov tretích krajín uvedených v článku 5, ktorí
 - nepožiadali o medzinárodnú ochranu a
 - v prípade ktorých sa pri preverovaní nepreukázalo, že spĺňajú podmienky pre vstup a pobyt,sa vzťahuje konanie o návrate podľa smernice 2008/115/ES.
5. Ak štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú podrobovaní preverovaniu podľa článku 5, požiadajú o medzinárodnú ochranu, ako sa uvádza v článku 25 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o konaní o azyle), zodpovedajúcim spôsobom sa uplatňuje odsek 2 tohto článku.
6. Pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa vzťahuje nariadenie (EÚ) XXX/XXX č. [nariadenie Eurodac], príslušné orgány odoberajú biometrické údaje uvedené v článkoch [10, 13, 14 a 14a] uvedeného nariadenia (EÚ) a odosielajú ich v súlade s uvedeným nariadením.
7. Ak sú štátni príslušníci tretích krajín uvedení v článku 3 ods. 1 a článku 5 postúpení do príslušného konania týkajúceho sa azylu alebo návratu, preverovanie sa ukončí. Ak neboli všetky kontroly dokončené v lehotách uvedených v článku 6 ods. 3 a 5, preverovanie v súvislosti s touto osobou sa napriek tomu ukončí a táto osoba sa postúpi do príslušného konania.

Článok 15

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 16

Zmeny nariadenia (ES) č. 767/2008

Nariadenie (ES) č. 767/2008 sa mení takto:

1. V článku 6 sa odsek 2 nahrádza takto:
 - „2. Prístup do VIS na účely nahliadnutia do údajov je vyhradený výlučne riadne oprávneným zamestnancom centrálnej jednotky ETIAS, zamestnancom vnútroštátnych orgánov každého členského štátu, vrátane riadne oprávnených

zamestnancov národných jednotiek ETIAS určených podľa článku 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240, ktoré sú príslušné na účely stanovené v článkoch 15 až 22, riadne oprávneným zamestnancom vnútroštátnych orgánov každého členského štátu a agentúr Únie, ktoré sú príslušné na účely stanovené v článkoch 20 a 21 nariadenia (EÚ) 2019/817, a vnútroštátnym orgánom podľa článku 6 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/XXX³⁷. Takýto prístup musí byť obmedzený v rozsahu, v akom sa údaje požadujú na plnenie ich úloh na uvedené účely, a musí byť primeraný sledovaným cieľom.“;

Článok 17

Zmeny nariadenia (EÚ) 2017/2226

Nariadenie (EÚ) 2017/2226 sa mení takto:

1. V článku 6 ods. 1 sa dopĺňa toto písmeno l):
 1. „podporovať ciele preverovania stanovené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/XXX³⁸, najmä pokiaľ ide o kontroly stanovené v jeho článku 10.“
2. Článok 9 sa mení takto:
 - a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„2a. Príslušné orgány podľa článku 5 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2020/XXX majú prístup do systému vstup/výstup na účely nahliadnutia do údajov.“;
 - b) odsek 4 sa nahrádza takto:

„Prístup k údajom systému vstup/výstup uchovávaných v CIR je vyhradený výlučne riadne oprávneným zamestnancom vnútroštátnych orgánov každého členského štátu a riadne oprávneným zamestnancom agentúr Únie, ktoré sú príslušné na účely stanovené v článku 20, článku 20a a článku 21 nariadenia (EÚ) 2019/817. Takýto prístup musí byť obmedzený v rozsahu, v akom sa údaje požadujú na plnenie ich úloh na uvedené účely, a musí byť primeraný sledovaným cieľom.“

Článok 18

Zmeny nariadenia (EÚ) 2018/1240

Nariadenie (EÚ) 2018/1240 sa mení takto:

1. V článku 4 sa písmeno a) nahrádza takto:

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXX z [...], ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817.

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXX z [...], ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817.

„a) prispieva k zaisteniu vysokej úrovne bezpečnosti prostredníctvom dôkladného posúdenia žiadateľov, pokiaľ ide o riziko, ktoré môžu predstavovať pre vnútornú bezpečnosť, pred ich príchodom na hraničné priechody na vonkajších hraniciach, a osôb, na ktoré sa vzťahuje preverovanie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/XXX³⁹ [nariadenie o preverovaní], s cieľom určiť, či existujú konkrétne skutočnosti alebo na nich založené opodstatnené dôvody, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že prítomnosť danej osoby na území členských štátov predstavuje bezpečnostné riziko;“

2. V článku 13 sa odsek 5 nahrádza takto:

„5. Každý členský štát určí príslušné vnútroštátne orgány uvedené v odsekoch 1, 2 a 4 tohto článku a príslušný orgán uvedený v článku 5 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2020/XXX a bezodkladne oznámi zoznam týchto orgánov agentúre eu-LISA v súlade s článkom 87 ods. 2 tohto nariadenia. V uvedenom zozname sa uvádza, na aký účel majú riadne oprávnení zamestnanci každého orgánu prístup k údajom v informačnom systéme ETIAS v súlade s odsekmi 1, 2 a 4 tohto článku.“

Článok 19

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/817

Nariadenie (EÚ) 2019/817 sa mení takto:

1. V článku 17 sa odsek 1 nahrádza takto:

„Zriaďuje sa spoločná databáza údajov o totožnosti (ďalej len „CIR“), v ktorej sa vytvára individuálna zložka pre každú osobu, ktorá je evidovaná v systéme vstup/výstup, VIS, ETIAS, Eurodac alebo ECRIS-TCN, obsahujúca údaje uvedené v článku 18, a ktorá slúži na uľahčenie a pomoc pri správnej identifikácii osôb evidovaných v systémoch vstup/výstup, VIS, ETIAS, Eurodac alebo ECRIS-TCN v súlade s článkom 20 a 20a, na podporu fungovania MID v súlade s článkom 21 a na uľahčenie a zjednodušenie prístupu určených orgánov a Europolu k systémom vstup/výstup, VIS, ETIAS a Eurodac, ak je to potrebné na predchádzanie trestným činom terorizmu alebo iným závažným trestným činom, ich odhaľovanie alebo vyšetrovanie v súlade s článkom 22.“

2. Vkladá sa tento článok 20a:

„Článok 20a

Prístup do spoločnej databázy údajov o totožnosti na účely identifikácie v súlade s nariadením (EÚ) 2020/XXX

1. Vyhľadávanie v CIR vykonáva určený príslušný orgán v zmysle článku 6 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2020/XXX výhradne na účely identifikácie osoby v súlade s článkom 10 uvedeného nariadenia za predpokladu, že sa postup začal za prítomnosti danej osoby.

³⁹

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXX z [...], ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817.

2. Ak vyhľadávanie ukáže, že v CIR sú uchovávané údaje o danej osobe, príslušný orgán má prístup na nahliadnutie do údajov uvedených v článku 18 ods. 1, ako aj do údajov uvedených v článku 18 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/818.“

Článok 20

Hodnotenie

[Komisia predloží správu o vykonávaní opatrení stanovených v tomto nariadení po troch rokoch od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.]

Komisia vykoná hodnotenie tohto nariadenia najskôr po [piatich] rokoch od dátumu začatia uplatňovania tohto nariadenia a potom každých päť rokov. Komisia predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru. Členské štáty poskytnú Komisii všetky informácie potrebné na prípravu tejto správy najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím [päťročnej] lehoty.

Článok 21

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226 a (EÚ) 2018/1240

1.2. Príslušné oblasti politiky (programový klaster)

Okruh 4 (Migrácia a riadenie hraníc). Hlava 11. Riadenie hraníc
Ochrana vonkajších hraníc:
zabezpečiť kontroly osôb a účinné monitorovanie prekročovania vonkajších hraníc

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.4.1. *Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy*

Návrh nadväzuje na oznámenie predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej zo septembra 2019 o prijatí nového paktu o migrácii a azyľe, ktorým by sa stanovil komplexný prístup k vonkajším hraniciam, azylovým systémom a systémom návratu, schengenskému priestoru voľného pohybu a vonkajšiemu rozmeru.

Návrh sprevádza oznámenie Komisie o novom pakte o migrácii a azyľe, ktorého cieľom je posilniť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi.

Z krátkodobého hľadiska budú musieť členské štáty určiť orgány príslušné na vykonávanie preverovania a zaviesť infraštruktúru, ktorá by sa mohla využívať na tento účel. Okrem toho budú musieť prijať opatrenia na zavedenie monitorovacieho mechanizmu zameraného na základné práva počas preverovania. V tejto súvislosti môžu byť počas prvých dvoch rokov potrebné väčšie investície než v nasledujúcich rokoch, najmä pre členské štáty v prvej línii.

Z dlhodobého hľadiska budú musieť členské štáty vybudovať a udržiavať centrá preverovania, zabezpečiť potrebných pracovníkov s primeranou odbornou prípravou, ako aj udržiavať monitorovací mechanizmus.

1.4.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na európskej úrovni (*ex ante*)

Cieľom návrhu je prispieť ku komplexnému a odolnému systému kontrol na vonkajších hraniciach s cieľom uľahčiť konania o azyle a návrate.

Ciele tohto návrhu nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť samostatným konaním. V súlade s odôvodnením 6 Kódexu schengenských hraníc „kontrola hraníc je nielen v záujme členského štátu, na vonkajších hraniciach ktorého sa vykonáva, ale všetkých členských štátov, ktoré zrušili kontrolu hraníc na svojich vnútorných hraniciach. Kontrola hraníc by mala pomáhať v boji proti nelegálnej migrácii a obchodovaniu s ľuďmi a zabrániť akémukoľvek ohrozeniu vnútornej bezpečnosti, verejného poriadku, verejného zdravia a medzinárodných vzťahov členských štátov“.

Očakávaný prínos vytvorený Úniou (*ex-post*)

Navrhované preverovanie bude v porovnaní so súčasnými konaniami prínosom najmä:

- vytvorením jednotných pravidiel týkajúcich sa identifikácie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nespĺňajú podmienky pre vstup, ako sú uvedené v Kódexe schengenských hraníc, a podrobením týchto osôb zdravotným a bezpečnostným kontrolám na vonkajších hraniciach,
- zabezpečením toho, aby sa nepovolil vstup štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorých postavenie ešte nebolo potvrdené, čo pomôže predchádzať ich útekem,
- uľahčením určenia a uplatnenia primeraného konania: konania o návrate alebo bežného konania o azyle v prípade, že bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, zrýchleného konania, konania o azyle na hraniciach alebo konania o premiestnení do iného členského štátu a
- vytvorením rámca aj pre preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí vstúpili na územie členských štátov bez povolenia a sú zadržaní na území týchto štátov.

1.4.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

V návrhu sa využívajú poznatky z bežných pracovných postupov v súčasnosti vykonávaných v problémových oblastiach Talianska a Grécka, ako sa uvádza v nariadení 2019/1896. Návrhom sa zabezpečuje úzka spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi, Komisiou, príslušnými agentúrami EÚ a ďalšími odborníkmi z členských štátov a reaguje sa ním na konkrétne výzvy, ktorým čelia na vonkajších hraniciach členské štáty osobitne vystavené migrácii.

1.4.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Tento návrh je jedným z legislatívnych stavebných prvkov nového paktu o migrácii a azyle a poskytuje dodatočný prvok riadenia migrácie v plnom súlade s návrhmi nariadenia o riadení azylu a migrácie, nariadenia o konaní o azyle, nariadenia, ktorým sa riešia krízové situácie, a zmeneného návrhu prepracovaného znenia nariadenia Eurodac.

Spoločne s uvedenými návrhmi má tento návrh za cieľ prispieť ku komplexnému prístupu k migrácii zavedením hladkého prepojenia medzi všetkými fázami migračného procesu, od príchodu, cez spracovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu až po prípadný návrat. Malo by to sprevádzať plné rešpektovanie základných práv. Na tento účel sa navrhuje zabezpečiť, aby každý členský štát zaviedol nezávislý monitorovací mechanizmus s cieľom zabezpečiť, aby sa počas celého preverovania

dodržovali základné práva a aby sa akékoľvek obvinenia z porušovania základných práv riadne vyšetrili.

Monitorovací mechanizmus pre preverovanie by mal byť súčasťou správy a monitorovania migračnej situácie podľa nového nariadenia o riadení azylu a migrácie. Členské štáty by mali výsledky svojho vnútroštátneho monitorovacieho mechanizmu podľa nariadenia o preverovaní začleniť do svojich vnútroštátnych stratégií podľa nariadenia o riadení azylu a migrácie.

Týmto návrhom sa neovplyvňujú existujúce konania v oblasti azylu a návratu, ani sa neobmedzuje uplatňovanie individuálnych práv, ale vytvára sa prvá predvstupová fáza, aby sa uľahčilo lepšie využívanie týchto konaní.

Výsledok preverovania by mal viesť k tomu, aby o dotknutých štátnych príslušníkoch tretích krajín boli informované príslušné orgány, ktoré by s využitím informácií získaných počas preverovania a uvedených v informačnom formulári mali prijať relevantné rozhodnutia.

Informácie získané počas preverovania by preto mali pomôcť pri efektívnejšom plnení účelu príslušných konaní. Pomôcť by mali najmä príslušným azylovým orgánom pri určovaní tých žiadateľov o azyl, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti konania na hraniciach, v súlade s navrhovanými zmenami nariadenia o konaní o azyle. Pomôcť by mali aj v boji proti prevádzkačstvu a pri zlepšovaní kontrol hraníc vďaka lepšiemu prehľadu o migračných tokoch.

Biometrické údaje uvedené v nariadení XXXX [nariadenie Eurodac], spolu s údajmi uvedenými v článkoch [10, 13, 14 a 14a] nariadenia Eurodac, ktoré sa získajú počas preverovania, by sa mali preniesť do systému Eurodac, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sú členské štáty povinné odobrať odtlačky prstov, čím sa potvrdzujú povinnosti týkajúce sa odoberania odtlačkov prstov a registrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Preverovanie uľahčí aj kontrolu ďalších rozsiahlych informačných systémov EÚ, ako je Schengenský informačný systém, na účely návratu.

1.5. Trvanie a finančný vplyv

☐ **obmedzené trvanie**

☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ **neobmedzené trvanie**

Vykonávanie s počiatočným obdobím od nadobudnutia účinnosti

a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.6. Plánovaný spôsob riadenia⁴⁰

☒ **Priame riadenie** na úrovni Komisie

– ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☒ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☐ **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa úlohami súvisiacimi s plnením rozpočtu poveria:

– ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

– ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),

– ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

– ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

– ☐ verejnoprávne subjekty,

– ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

– *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky

Prvky preverovania, ktoré si potenciálne môžu vyžadovať finančnú podporu:

– infraštruktúra na preverovanie: vytváranie nových a používanie/modernizácia existujúcich priestorov na hraničných priechodoch, v záchytných centrách atď.,

– odborná príprava príslušníkov pohraničnej stráže a ďalších príslušných orgánov na vykonávanie preverovania,

⁴⁰

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- prístup k príslušným databázam v nových lokalitách,
- odborná príprava a prijímanie nových pracovníkov na vykonávanie preverovania,
- prijímanie zdravotníckych pracovníkov,
- zdravotnícke vybavenie a priestory na vykonávanie predbežných kontrol zdravotného stavu,
- zavedenie nezávislého monitorovacieho mechanizmu s cieľom zabezpečiť, aby sa počas preverovania dodržiavali základné práva.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Podľa návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a víza [COM(2018) 473 final]:

Zdieľané riadenie:

Každý členský štát zavedie pre svoj program systém riadenia a kontroly a zabezpečí kvalitu a spoľahlivosť monitorovacieho systému a údajov o ukazovateľoch v súlade s nariadením o spoločných ustanoveniach (ďalej len „NSU“). S cieľom uľahčiť rýchle začatie vykonávania je možné „zachovať“ existujúce dobre fungujúce systémy riadenia a kontroly v ďalšom programovom období.

Od členských štátov sa bude v tejto súvislosti požadovať, aby zriadili monitorovací výbor, na ktorom bude mať Komisia účasť v poradnej funkcii. Monitorovací výbor sa stretáva aspoň raz ročne. Preskúmava všetky otázky, ktoré majú vplyv na pokrok programu pri dosahovaní jeho cieľov.

Členské štáty zašlú výročnú správu o výkonnosti, v ktorej by mali uviesť informácie o pokroku pri vykonávaní programu a dosahovaní čiastkových a konečných cieľov. V správe by sa takisto malo poukázať na akékoľvek problémy, ktoré ovplyvňujú výkonnosť programu, a opísať opatrenia prijaté na ich riešenie.

Na konci daného obdobia každý členský štát predloží záverečnú správu o výkonnosti. Záverečná správa by sa mala zamerať na pokrok dosiahnutý pri plnení cieľov programu a mala by poskytnúť prehľad kľúčových otázok, ktoré ovplyvnili výkonnosť programu, opatrenia prijaté na riešenie týchto otázok a hodnotenie účinnosti týchto opatrení. Okrem toho by sa v nej mal predstaviť príspevok programu k riešeniu výziev uvedených v príslušných odporúčaniach EÚ adresovaných členskému štátu, pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených vo výkonnostnom rámci, zistenia príslušných hodnotení a následné opatrenia vychádzajúce z týchto zistení a výsledky komunikačných opatrení.

Podľa návrhu NSU členské štáty každý rok zašlú balík uisťujúcich dokumentov, v ktorom sú uvedené ročné účtovné závierky, vyhlásenie riadiaceho subjektu a stanoviská audítorského orgánu k účtom, systém riadenia a kontroly a zákonnosť a správnosť výdavkov vykázaných v ročnej účtovnej závierke. Komisia použije tento balík uisťujúcich dokumentov na určenie sumy hradenej z fondu za účtovný rok.

Každé dva roky sa zorganizuje hodnotiace zasadnutie medzi Komisiou a každým členským štátom s cieľom preskúmať výkonnosť jednotlivých programov.

Členské štáty zasielajú šesťkrát za rok údaje za každý program v členení podľa špecifických cieľov. Tieto údaje sa týkajú nákladov na operácie a hodnôt spoločných ukazovateľov výstupov a výsledkov.

Všeobecne:

Komisia vykoná hodnotenie v polovici trvania a retrospektívne hodnotenie opatrení vykonaných v rámci tohto fondu v súlade s nariadením o spoločných ustanoveniach. Hodnotenie v polovici trvania by malo byť založené najmä na hodnotení programov v polovici trvania, ktoré členské štáty predložia Komisii do 31. decembra 2024.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Podľa návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a víza [COM(2018) 473 final]:

Z hodnotení *ex post* týkajúcich sa fondov GR HOME na obdobie 2007 – 2013, ako aj z priebežných hodnotení súčasných fondov GR HOME vyplýva, že kombinácia spôsobov čerpania fondov v oblastiach migrácie a vnútorných záležitostí umožnila účinný spôsob dosiahnutia cieľov fondov. Ucelený návrh mechanizmov plnenia sa zachováva a zahŕňa zdieľané, priame a nepriame riadenie.

Prostredníctvom zdieľaného riadenia členské štáty realizujú programy, ktoré prispievajú k cieľom politiky Únie, ktoré sú prispôbené ich vnútroštátnemu kontextu. Tieto programy by mohli zahŕňať činnosti preverovania. Zdieľaným riadením sa zabezpečuje disponibilita finančnej podpory vo všetkých zúčastnených štátoch. Zdieľané riadenie okrem toho umožňuje predvídateľnosť financovania a členským štátom, ktoré sú najlepšie oboznámené s výzvami, ktorým čelia, umožňuje zodpovedajúcim spôsobom plánovať svoje dlhodobé príspevky. Doplnenie financovania pre osobitné opatrenia (ktoré si vyžadujú spoločné úsilie členských štátov alebo ak si nový vývoj v Únii vyžaduje sprístupnenie dodatočných finančných prostriedkov jednému alebo viacerým členským štátom) a činnosti spojené s presídľovaním a presunom možno vykonávať prostredníctvom zdieľaného riadenia. Novinkou je, že fond môže poskytnúť okrem priameho a nepriameho riadenia aj núdzovú pomoc prostredníctvom zdieľaného riadenia.

Prostredníctvom priameho riadenia Komisia podporuje ďalšie opatrenia, ktoré prispievajú k spoločným cieľom politiky Únie. Tieto opatrenia umožňujú prispôbenú podporu pre naliehavé a osobitné potreby v jednotlivých členských štátoch („núdzová pomoc“), podporujú nadnárodné siete a činnosti, testujú inovatívne činnosti, ktoré by sa mohli rozšíriť v rámci národných programov, a zahŕňajú štúdie v záujme Únie ako celku („opatrenia Únie“).

Prostredníctvom nepriameho riadenia si fond ponecháva možnosť delegovať úlohy súvisiace s plnením rozpočtu okrem iného na medzinárodné organizácie a agentúry pre vnútorné záležitosti na osobitné účely.

S ohľadom na rôzne ciele a potreby sa v rámci fondu navrhuje tematický nástroj ako spôsob zabezpečenia rovnováhy medzi predvídateľnosťou viacročného pridelovania finančných prostriedkov pre národné programy a flexibilitou pravidelného vyplácania finančných prostriedkov na opatrenia s vysokou pridanou hodnotou pre Úniu. Tematický nástroj sa použije na osobitné opatrenia v členských štátoch a medzi nimi, na opatrenia Únie, núdzovú pomoc, presídlenie a premiestnenie. Zabezpečí, aby sa finančné prostriedky mohli pridelovať a presúvať medzi rôznymi spôsobmi riadenia uvedenými vyššie na základe dvojročného programovania.

Spôsoby platby v rámci zdieľaného riadenia sú opísané v návrhu NSU, v ktorom sa stanovuje ročné predbežné financovanie, po ktorom nasledujú maximálne 4 priebežné platby na program a rok na základe žiadostí o platbu, ktoré členské štáty predložili počas účtovného roka. V návrhu NSU sa predbežné financovanie zúčtuje v rámci posledného účtovného roka programov.

Stratégia kontroly bude založená na novom nariadení o rozpočtových pravidlách a na nariadení o spoločných ustanoveniach. Novým nariadením o rozpočtových pravidlách a návrhom NSU by sa malo rozšíriť využívanie zjednodušených foriem grantov, ako sú napríklad jednorazové platby, paušálne sadzby a jednotkové náklady. Namiesto nákladov sa zavádzajú aj nové formy platieb na základe dosiahnutých výsledkov. Prijemcovia získajú fixnú sumu prostriedkov, ak preukážu, že sa uskutočnili určité činnosti, ako sú odborná príprava alebo poskytovanie humanitárnej pomoci. Očakáva sa, že sa tým zjednoduší zaťaženie vyplývajúce z kontrol, a to na úrovni príjemcov aj na úrovni členských štátov (napr. kontrola nákladov na faktúrach a potvrdenkách).

Pokiaľ ide o zdieľané riadenie, návrh NSU vychádza zo stratégie riadenia a kontroly zavedenej v programovom období 2014 – 2020, ale zavádzajú sa ním niektoré opatrenia zamerané na zjednodušenie vykonávania a zníženie záťaže spojenej s kontrolami na úrovni príjemcov aj členských štátov. Nový vývoj zahŕňa:

- odstránenie postupu určenia (čo by malo umožniť urýchlenie vykonávania programov),

- overovanie zo strany riadiaceho orgánu (administratívne kontroly a kontroly na mieste), ktoré má vykonať riadiaci orgán na základe rizika (v porovnaní so 100 % administratívnych kontrol požadovaných v programovom období 2014 – 2020). Riadiace orgány môžu navyše za určitých podmienok uplatňovať primerané kontrolné opatrenia v súlade s vnútroštátnymi postupmi,

- podmienky na zabránenie viacnásobným auditom tej istej operácie/výdavkov.

Programové orgány predložia Komisii žiadosti o priebežné platby založené na výdavkoch, ktoré vynaložili prijemcovia. Návrh NSU umožňuje riadiacim orgánom vykonávať overovanie zo strany riadiaceho orgánu na základe rizika a predpokladá aj osobitné kontroly (napr. kontroly na mieste zo strany riadiaceho orgánu a auditu operácií/výdavkov zo strany orgánu auditu) po tom, čo boli súvisiace výdavky vykázané Komisii v žiadostiach o priebežnú platbu. S cieľom znížiť riziko úhrady neoprávnených výdavkov sa v návrhu NSU stanovuje limit pre priebežné platby Komisie vo výške 90 % vzhľadom na to, že v tejto chvíli sa vykonala iba časť vnútroštátnych kontrol. Komisia uhradí zvyšný zostatok v nadväznosti na ročné zúčtovanie po doručení balíka uisťujúcich dokumentov od programových orgánov. Akékoľvek nezrovnalosti zistené Komisiou alebo Európskym dvorom audítorov po postúpení ročného balíka uisťujúcich dokumentov môžu viesť k čistej finančnej oprave.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Generálne riaditeľstvo pre vnútorné záležitosti (GR HOME) sa pri svojich výdavkových programoch nestretlo so závažnými rizikami chybovosti. Potvrďuje to aj opakujúca sa absencia významných zistení vo výročných správach Dvora audítorov.

V rámci zdieľaného riadenia sa všeobecné riziká v súvislosti s vykonávaním súčasných programov týkajú nedostatočného plnenia fondu členskými štátmi a možných chýb vyplývajúcich zo zložitosti pravidiel a nedostatkov v systémoch riadenia a kontroly. Návrh NSU zjednodušuje regulačný rámec prostredníctvom

harmonizácie pravidiel a systémov riadenia a kontroly rôznych fondov vykonávaných v rámci zdieľaného riadenia. Zjednodušuje aj požiadavky na kontrolu (napr. overovanie zo strany riadiaceho orgánu na základe rizika, možnosť primeraných kontrolných mechanizmov založených na vnútroštátnych postupoch, obmedzenia audítorskej činnosti z hľadiska načasovania a/alebo konkrétnych operácií).

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Očakáva sa, že náklady na kontroly zostanú pre členské štáty rovnaké alebo ich bude možné znížiť. V súčasnom programovom cykle (2014 – 2020) sa kumulatívne náklady na kontrolu zo strany členských štátov od roku 2017 odhadujú približne na 5 % celkovej sumy platieb požadovaných členskými štátmi na rok 2017.

Očakáva sa, že tento percentuálny podiel sa zníži vďaka zvýšeniu efektívnosti pri vykonávaní programov a zvýšeniu platieb členským štátom.

Predpokladá sa, že s prístupom k riadeniu a kontrolám založeným na riziku, ktorý sa zavádza v návrhu NSU, spolu so zvýšeným úsilím o prijímanie zjednodušených možností vykazovania nákladov sa náklady na kontroly pre členské štáty budú naďalej znižovať.

2.3. **Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam**

Uveďte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

GR HOME bude aj naďalej uplatňovať svoju stratégiu pre boj proti podvodom v súlade so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom, aby sa okrem iného zabezpečilo, že jeho vnútorné kontroly súvisiace s bojom proti podvodom sú úplne v súlade so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom a že jeho prístup k riadeniu rizika podvodov je zameraný na identifikáciu oblastí s rizikom podvodu a primeraných reakcií.

Pokiaľ ide o zdieľané riadenie, členské štáty zabezpečia zákonnosť a správnosť výdavkov uvedených vo vyúčtovaní predkladanom Komisii. V tejto súvislosti členské štáty prijímú všetky požadované opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu. Rovnako ako v súčasnom programovom cykle 2014 – 2020 sú členské štáty povinné zaviesť postupy odhaľovania nezrovnalostí a boja proti podvodom v spojení s osobitným delegovaným nariadením Komisie o oznamovaní nezrovnalostí. Opatrenia na boj proti podvodom budú pre členské štáty naďalej prierezovou zásadou a povinnosťou.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Okruh viacročného finančného rámca a nové navrhované rozpočtové riadky výdavkov

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Okruh č. 4: „Migrácia a riadenie hraníc“	DRP/NRP ⁴¹	krajín EZVO ⁴²	kandidátskych krajín ⁴³	tretích krajín	v zmysle článku [21 ods. 2 písm. b)] nariadenia o rozpočtových pravidlách
4	11.02.01 – „Nástroj na riadenie hraníc a víza“	DRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE
4	11.01.01 – Výdavky na podporu pre „Fond pre integrované riadenie hraníc – Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a víza (BMVI)“	NRP	NIE	NIE	ÁNO	NIE

Poznámka:

Je potrebné poznamenať, že rozpočtové prostriedky požadované v súvislosti s návrhom sú kryté rozpočtovými prostriedkami už plánovanými v legislatívnom finančnom výkaze na základe nariadenia o Nástroji na riadenie hraníc a víza. V kontexte tohto legislatívneho návrhu sa nevyžadujú žiadne dodatočné finančné ani ľudské zdroje.

⁴¹ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁴² EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁴³ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	4	„Migrácia a riadenie hraníc“
---	----------	------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky (rozdelené podľa rozpočtových riadkov uvedených v bode 3.1)	Závazky	(1)	66 510	67 470	62 450	55 174	55 174	55 174	55 174		417 126
	Platby	(2)	17 918	27 079	28 591	24 930	25 868	33 452	47 439	211 850	417 126
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie programu ⁴⁴	Závazky = Platby	(3)	0,250	0,250							0,500
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Závazky	=1+3	66 760	67 720	62 450	55 174	55 174	55 174	55 174	–	417 626
	Platby	=2+3	18 168	27 329	28 591	24 930	25 868	33 452	47 439	211 850	417 626

⁴⁴ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

Tento oddiel sa vyplní s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré budú po prvýkrát uvedené v prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu, ktorá sa na účely konzultácie medzi útvarmi vloží do aplikácie DECIDE.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Ľudské zdroje										
Ostatné administratívne výdavky		0,060	0,060	–	–	–	–	–		0,120
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Záväzky spolu = Platby spolu)	0,060	0,060	–	–	–	–	–		0,120

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV viacročného finančného rámca SPOLU	Záväzky	66 820	67 780	62 450	55 174	55 174	55 174	55 174	–	417 746
	Platby	18 228	27 389	28 591	24 930	25 868	33 452	47 439	211 850	417 746

3.2.2. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky	0,060	0,060						0,120
OKRUH 7 viacročného finančného rámca medzisúčtet	0,060	0,060						0,120

Mimo OKRUHU 7⁴⁵ viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca medzisúčtet								

SPOLU	0,060	0,060						0,120
--------------	-------	-------	--	--	--	--	--	--------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné výdavky administratívnej povahy budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie opatrenia a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené akýmikoľvek dodatočnými rozpočtovými prostriedkami, ktoré sa môžu pridelit' riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridel'ovania rozpočtových prostriedkov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

⁴⁵

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.2.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

☒ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

Roky		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
Ústredie a zastúpenia Komisie								
Delegácie								
Výskum								
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času) – ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED⁴⁶								
Okruh 7								
Financované z OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	– ústredie							
	– delegácie							
Financované z finančného krytia programu ⁴⁷	– ústredie							
	– delegácie							
Výskum								
Iné (uved'te)								
SPOLU								

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie opatrenia a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	
Externí zamestnanci	

⁴⁶ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁴⁷ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.3. Príspevky od tretích strán

- Návrh/iniciatíva:
- ☐ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☒ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Uveďte spolufinancujúci subjekt	Zúčastnené členské štáty vrátane krajín pridružených k schengenskému priestoru							
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	zatiaľ neurčené	

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy

uved'te, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁴⁸						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článok							

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

--

⁴⁸

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.